

TALOUSARVIO 2023 TALOUSSUUNNITELMA 2024–2025

Kunnanhallitus 7.12.2023 § xxx
Kunnanvaltuusto 12.12.2023 § xx

SISÄLLYSLUETTELO

PERUSTELUOSA	3
1. YLEISTÄ.....	3
1.1 <i>Talousarvion ja taloussuunnitelman lainsäädännölliset perusteet</i>	3
1.2 <i>Talousarvion ja -suunnitelman rakenne</i>	3
2. TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN TOIMINTA-AJATUS.....	5
3. TALOUSARVION LAADINTAAN VAIKUTTANUT TALOUDELLINEN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄT	5
3.1 <i>Yleinen taloudellinen kehitys</i>	5
3.2 <i>Kuntatalouden kehitys</i>	8
3.3 <i>Talouden kehitys Ruoveden kunnan osalta suunnitelmakaudella (Ville)</i>	10
4. KUNTAKONSERNIA KOSKEVAT TAVOITTEET	15
5. TALOUSARVIO OSASTOITTAIN	16
5.1 <i>HALLINTO- JA TALOUSOSASTO</i>	16
5.2 <i>YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO JA ELÄINLÄÄKINTÄ</i>	24
5.3 <i>SIVISTYSOSASTO</i>	25
5.4 <i>TEKNINEN OSASTO</i>	38
5.5 <i>KUNNANHALLITUS/RAHOITUS</i>	51
5.6 <i>RUOVEDEN KUNTA, SUUNNITELMAKAUDEN TULOSLASKELMA</i>	52
INVESTOINTIOSA	53
6. <i>INVESTOINNIT KUSTANNUSPAIKOITTAIN 2023 – 2025</i>	53
RAHOITUSOSA	54
7. <i>RAHOITUSLASKELMAT 2021 – 2025</i>	54
8. <i>TILI- JA VASTUUVELVOLLISET VUODELLE 2023</i>	55
ERILLISTÄ TAUSTA-AINEISTOA	56
9. <i>KUNTAKONSERNI</i>	56
11. <i>OPPILASTILASTOT JA ENNUSTEET</i>	58

PERUSTELUOSA

TALOUSARVIO VUODELLE 2023 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2024–2025

1. YLEISTÄ

1.1 Talousarvion ja taloussuunnitelman lainsäädännölliset perusteet

Kuntalain (410/2015vp) 110 § mukaan kunnanvaltuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Kuntalain mukaan kunnan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan ja ne toteuttavat kuntastrategiaa. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kuntalain 110 § mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Kuntalaissa säädetään, että valtuuston on talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä toimenpiteistä, joilla edellisen vuoden taseen osoittama alijäämä tai talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu alijäämä suunnittelukaudella katetaan. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa on käyttötalous- ja tulolaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

1.2 Talousarvion ja -suunnitelman rakenne

Vuoden 2023 talousarvio ja vuosien 2024 – 2025 taloussuunnitelma laaditaan yhtenä kokonaisuutena ja yhdistetään samaan asiakirjaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa valtuusto asettaa tulosityksiköittäin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden saavuttamiseen käytettävissä olevat resurssit määrärahoineen ja tuloarvioineen.

Talousarviossa ja –suunnitelmassa osoitetaan resurssit asetettujen tavoitteiden

toteuttamiseksi sekä osoitetaan, miten toiminta ja investoinnit rahoitetaan. Suunnitelmien tulee turvata kunnan tehtävien hoitaminen. Toisaalta suunnitelmien on oltava realistisia siten, että talouden tasapaino voidaan säilyttää.

2. TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN TOIMINTA-AJATUS

Ruoveden kuntastrategia

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Valtuusto päättää strategian toteuttamisesta talousarvion ja taloussuunnitelman yhteydessä päättäessään tavoitteista ja mittareista sekä niiden toteuttamisen edellyttämistä resursseista.

Uusi valtuustokausi käynnistyi elokuussa 2021. Valtuusto on hyväksynyt uuden kuntastrategian 12.9.2022 § 110.

Ruoveden kunnan visio on "Yritteliäs maaseudun kulttuuripitäjä luonnon lähteellä"

Painopisteiksi uudessa kuntastrategiassa tuli:

Yrittäjäyys ja elinkeinot

Kulttuuriperintö

Koulutusmahdollisuudet

Ilmasto

Hyvinvointi- ja terveys

Talousarvion tulee toteuttaa kuntastrategiaa.

3. TALOUSARVION LAADINTAAN VAIKUTTANUT TALOUDELLINEN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄT

3.1 Yleinen taloudellinen kehitys

Maailmantalouden näkymät ovat synkentyneet nopean inflaation, Euroopan energiakriisin sekä Venäjän hyökkäyssodan jatkumisen takia. Geopoliittiset jännitteet suurvaltojen välillä ovat kasvaneet, ja kehittyviä maita uhkaa edelleen ruokapula. Maailmantalouden kasvu hidastuu viime vuoden nopean kasvun jälkeen 2,7 %:iin kuluvana vuonna ja edelleen 2,5 %:iin vuonna 2023, arvioi Valtiovarainministeriö (VM) 19.9.2022.

Euroalueen näkymät ovat niin ikään synkentyneet Venäjän hyökkäyssodan jatkumisen ja energiapulan takia. Euroalueen bruttokansantuote (BKT) on ensi vuonna enää 1,3 %. Inflaatio on kiihtynyt edelleen, ja kuluttajien luottamus on alamaissa. Erityisesti Saksan talouden näkymät ovat heikot, talouden kasvu laskee ennusteiden mukaan ensi vuodelle 0,9 %:iin. Rahapolitiikkaa on kiristetty Yhdysvalloissa sekä euroalueella, ja korot ovat nousussa. Vaikea tilanne Euroopan energiamarkkinoilla jatkuu, ja tulevana talvena joudutaan ehkä säännöstelemään energian kulutusta. Maakaasun hinta Euroopassa on erittäin korkea. Toisaalta teollisuuden

raaka-aineiden hinnat ovat laskeneet voimakkaasti kesän aikana, mikä heijastaa teollisuuden epävarmoja näkymiä. Raaka-aineiden hintojen oletetaan laskevan maltillisesti ennustejaksolla.

Valtiovarainministeriö (VM) arvioi talouskatsauksessaan (9/2022), että inflaation hidastamiseksi tehtävät toimet ja mahdollinen energiapula saattavat heikentää talouskasvua jopa ennustettua enemmän Euroopassa sekä muualla kansainvälisessä taloudessa. Kotimaisen kulutuksen kasvun taittuminen hidastaa myös inflaatiota ensi vuoden loppua kohden. Jos inflaatio osoittautuu ennustettua nopeammaksi tai pitkäkestoisemmaksi, korkotaso tulee olemaan oletettua korkeampi. Korkojen nousu voimistaa julkisen talouden velkaantumisen riskiä. Hintojen ja palkkojen nousukierre euroalueella johtaisi kiristyvään rahapolitiikkaan ja korkeampiin korkoihin, mikä heikentäisi talouden kasvua sekä vientimarkkinoilla että Suomessa. Kilpailijamaita voimakkaampi kotimainen hintojen ja palkkojen kierre heikentäisi kustannuskilpailukykyä ja hidastaisi Suomen talouden kasvun elpymistä. Ansiotason nousuksi Suomessa arvioidaan valtiovarainministeriössä noin 2,6-3,5 %:in vuosittaista kasvuvauhtia vuosina 2022-2024.

Investointiympäristön epävarmat näkymät voivat lykätä investointeja vielä enemmän eteenpäin tai estää niiden toteutumisen. Taloutta voi puolestaan kasvattaa se, jos riippumattomuutta fossiilisista polttoaineista tavoitellaankin nopeammalla aikataululla ja energiasektorin vihreät investointihankkeet lisääntyvät. Julkisen talouden ennusteen merkittävimmät riskit liittyvät yleisen talouskehityksen epävarmuuteen.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan sekä siitä seuranneiden markkinahäiriöiden vaikutukset voivat heijastua julkiseen talouteen ennustettua enemmän. Vuonna 2022 Euroopan Unionin, ja yleensäkin Euroopan muiden maiden ja Yhdysvaltojen asettamat taloudelliset pakotteet Ukrainan sodan aloittamisen vuoksi Venäjää ja Valko-Venäjää kohtaan jäänevät voimaan myös ensi vuonna, ja ehkä pidempäänkin. Myös koronaepidemian myötä kertynyt hoitovelka voi lisätä julkisia menoja. Lisäksi hoitajaliittojen palkankorotuksiin ja niiden kerrannaisvaikutuksiin liittyy edelleen kustannusriski, jota ei ole ennusteessa voitu ottaa täysin huomioon.

Vuonna 2022 bkt kasvaa Suomessa 1,7 %, vaikka kasvu hidastuu selvästi vuoden loppua kohden. Kuluttajahintojen nousu on kiihtynyt ja nousee keskimäärin 6,5 %:iin tänä vuonna. Hintojen nousu syö kotitalouksien ostovoimaa ja pitää kulutuksen kasvun vaisuna loppuvuonna. Työllisyyden kasvusta huolimatta kotitalouksien reaalitytulot pienenevät eikä niitä juuri jää säästöön. Vuonna 2023 bkt:n kasvu hidastuu 0,5 %:iin, kun aiemmin keväällä arviot olivat vielä huomattavasti myönteisemmät. Alkuvuonna kasvu on pysähdyksissä, mutta vuoden loppupuolella kotimainen kysyntä alkaa elpyä, kun hintojen nousu hidastuu selvästi ja reaalitypalkat kääntyvät hienoiseen nousuun.

Korkealle kohonnut hintataso ja työllisyystilanteen heikentyminen jarruttavat kuitenkin edelleen kotitalouksien ostovoiman kasvua vuonna 2023. Yksityisen kulutuksen kasvunäkymät ovat vaisut, ja kasvu hidastuu 0,8 %:iin. Vuonna 2023 viennin kasvu lähestyy maailmanmarkkinoiden kasvuvauhtia, vaikka yritykset eivät löydäkään täysimääräisesti korvaavia markkinoita Venäjän viennin tilalle ja heikko kasvu euroalueella rajoittaa vientiä. Vuonna 2023 maailmantalouden kasvunäkymät ovat heikommat kuin tänä vuonna, mikä hillitsee kotimaisia investointeja. Suomalaisen teollisuuden investointinäkymät olivat koronapandemian jälkeen valoisat, mutta epävarmuus voi viivästyttää tai keskeyttää investointihankkeita tulevaisuudessa. EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä (RRF) saatava rahoitus taas vauhdittaa yksityisiä investointeja ennustejaksolla.

Pidemmillä aikavälillä on oleellista tukea työllisyyttä, investointeja, tuottavuutta, kilpailukykyä ja vakaata julkista taloudenpitoa rakennepolitiikan keinoin. Suomessa bruttokansantuotteen ennustetaan kehittyvän ajanjaksolla 2022-2026 hyvinkin matalalla tasolla.

Nopea työllisyyden ja kulutuksen kasvu ovat kasvattaneet verotuloja ja vahvistaneet julkista taloutta vuosina 2021 ja 2022. Kun talouden kasvu hidastuu, julkisen talouden alijäämät ja velkasuhde alkavat kasvaa uudelleen. Budjettiriihessä jo aiemmin päätetyt mittavat tukitoimet sekä väestön ikääntymisestä aiheutuvat jatkuvasti kasvavat menot heikentävät myös julkista taloutta. Lisäksi alati kasvavat velanhoitokulut ovat pois muusta julkisesta rahankäytöstä ja kaventavat julkisen talouden ennestäänkin niukkoja puskureita. Keskipitkällä aikavälillä on näköpiirissä vaimeata kasvua, kun talouskasvu on noin puolitoista prosenttia vuosina 2025-2026.

Kuluttajahintojen kova nousu on näkynyt sekä Yhdysvalloissa että Euroalueella. Yhdysvalloissa inflaatio oli elokuussa 2022 8,3 %, Euroalueella vastaava lukema oli peräti 9,1 %. Etenkin energia ja ruoan hinta ovat olleet kovassa nousussa. Inflaation odotetaan tasaantuvan vuonna 2023, todetaan useissa ennusteissa. Epävarmuustekijöitä on kuitenkin tavanomaista enemmän, mm. energian hinta on poikkeuksellisen kovassa nousussa.

Valtiovarainministeriö arvioi Suomessa inflaation laskevan vuotuisesta 6,5%:sta ensi vuonna 3,2 %:iin ja vuoteen 2024 mennessä sen alenemista 1,8-2,0 %:iin. Hyvänä tasona yleisen talouden kehityksen kannalta pidetään keskimäärin 2 %:n inflaatiota. Inflaation hidastamiseksi tehtävät toimet ja mahdollinen energiapula saattavat heikentää talouskasvua jopa ennustettua enemmän Euroopassa sekä muualla kansainvälisessä taloudessa. Ennusteessa kotimaisen kulutuksen kasvun taittuminen hidastaa myös inflaatiota ensi vuoden loppua kohden.

Huolimatta kasvavasta taantumauhkasta, työllisyysasteen kehitykseksi arvellaan yhä nousevan 73,9 %:sta 74,7 %:iin vuoteen 2026 mennessä, osin kasvun, osin

työllisyystoimiin panostamalla, mutta myös työikäisen väestön vähentyessä. Yhteiskunnan eriytyemisestä puolestaan kertoo se, että koronan pahimman vaiheen jälkeiseenkin pitkäaikaistyöttömyys on yhä korkealla ja toisaalta on osaajista puula. Työllisyysaste on loppuvuodesta 2022 ennustettua parempi eli 74,7 %.

Tilastokeskuksen seuraaman (vertailukelpoinen muiden Euroopan maiden työttömyyslukujen kanssa) työttömyysasteen ennustetaan kehittyvän vuonna 2022 noin 6,6 % ja vuonna 2023 noin 6,7 %.

Rahoitusmarkkinoilla näkyy keskuspankkien Yhdysvaltain FED:in ja Euroopan Keskuspankki EKP:n merkittävät ohjauskorkojen nostot vuoden 2022 aikana, jotta hyvin korkealle noussut inflaatio saadaan alemmalle tasolle. Yhdysvaltain ohjauskorot ovat syyskuussa 2022 välillä 3,0-3,25% ja EKP:n ohjauskorko 1,25%. Koronostot jatkuvat myös vuonna 2023. Sekä lyhyet että pitkät markkinakorot ovat olleet historiallisen alhaisella tasolla, ja ovat olleet vuonna 2022 yli 2 % -yksikön kasvussa. Pidemmän tähtäimen ennuste pitkien korkojen tasosta on rahamarkkinoilla 2,5:n taso, mutta voidaan mennä ennen tasaantumista tätäkin korkeammalle tasolle.

Korkojen nousu jatkuu ensi vuonna ja se voimistaa julkisen talouden velkaantumisen riskiä ja näkyy yksityistenkin kuluttajien lainanhoitokulujen merkittävänä kasvuna ensi vuonna. Lisäksi julkisen talouden ehdolliset vastuut ja erityisesti takausten huomattava kasvu muodostavat riskin julkiseen talouteen. Talouden kokonaiskuvassa vaikuttaa tulevaisuudessa se, että julkisessa taloudessa (valtio, 1.1.2023 aloittavat hyvinvointialueet ja kunnat) vallitsee edelleen rakenteellinen menojen ja tulojen välinen epätasapaino.

Lähde: Valtiovarainministeriö syksy 2022

3.2 Kuntatalouden kehitys

Kuntatalouden vuosi 2022 näyttää talouden tunnuslukujen perusteella hyvältä. Ennusteen mukaan verotulojen hyvä kasvu pitää vuosikatteen likimain viime vuoden tasolla ja toiminnan ja investointien rahavirta kääntyy positiiviseksi. Taustalla vaikuttaa kuitenkin Helsingin kaupungin liikennelaitoksen (HKL) yhtiöittäminen, joka vahvistaa toiminnan- ja investointien rahavirtaa kertaluonteisesti lähes 700 milj. Eurolla.

Sote-uudistus muuttaa kuntatalouden tunnuslukuja voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannukset ja niitä vastaava rahoitus poistuvat. Vuonna 2023 talouslukujen suurten prosenttimuutosten taakse kätkeytyy muun muassa kustannusten ripeä kasvu. Kuntien kustannuskehitystä kuvaavan peruspalvelujen hinta indeksin muutos on 3,8 prosenttia vuonna 2023. Painoarvoltaan merkittävin kustannuskehitykseen vaikuttava tekijä on kunta-alan ansiokehitys, jota kasvattaa kesäkuun alussa saavutettu kunta-alan sopimusratkaisu. Kuntatalouteen luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä

vahvemmin varhais-kasvatukseen ja koulutukseen, joiden yhteenlaskettu palveluntarve on laskeva koko 2010-luvun jatkuneen syntyvyyden alenemisen vuoksi.

Vuosi 2023 on kuntatalouden kehitysarviossa jopa ennätysellisen vahva sote-uudistukseen liittyvien ajoitustekijöiden vuoksi. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen nettokustannukset siirtyvät pois kuntien vastuulta vuoden 2023 alusta alkaen, mutta uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä ensi vuonna täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. osa aiempien vuosien kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilittyy vuodelle 2023 vanhojen kunnallisveroprosenttien ja yhteisöverotulojen jako-osuuksien mukaisesti. Tämän arvioidaan vahvistavan kuntataloutta 1,2 mrd. Eurolla vuonna 2023. Vuosikate riittää selvästi kattamaan poistot ja toiminnan ja investointien rahavirran ennustetaan olevan noin 1,2 mrd. euroa positiivinen vuonna 2023.

Kuntatalouden tilanne helpottuu sote-uudistuksen myötä, kun nopeimmin kasvavat menot siirtyvät pois kuntien vastuulta. Vuosikate riittää painelaskelmassa kattamaan poistot kaikkina tarkasteluvuosina. Kuntatalouteen jää kuitenkin sote-uudistuksen jälkeen menojen ja tulojen välinen rakenteellinen epätasapaino, ja kokonaismenot pysyvät vuosina 2024–2026 hieman tuloja suurempina. Lisäksi sote- ja pelastustoimen palveluiden siirtyessä hyvinvointialueille kuntien mahdollisuudet tasapainottaa talouttaan menoja sopeuttamalla kaventuvat. Samanaikaisesti investointitarpeet pysyvät mittavina muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja toimintaympäristön muutosten vuoksi. Tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien rakenteellisten uudistusten tarve säilyy siten sote-uudistuksen jälkeenkin.

Kehitysarvion mukaan kuntatalouden toimintamenot kasvavat vuosittain keskimäärin 2,9 prosenttia ja toimintatulot keskimäärin 0,7 prosenttia vuosina 2024–2026. Toimintamenojen kasvu aiheutuu pääasiassa hintojen noususta, jonka arvioidaan olevan peruspalvelujen hinta-indeksillä mitattuna keskimäärin 3,6 prosenttia vuodessa. Verotulot laskevat vielä vuonna 2024, mikä on seurausta siitä, että sote-uudistuksen täysimääräinen vaikutus näkyy kuntien verotuloissa viiveellä verovuoden verojen kertyessä useamman kalenterivuoden aikana. Verorahoitus kasvaa keskimäärin 3,0 prosenttia vuodessa vuosina 2025–2026.

Kuntatalouden lainakannan kasvuvauhti hidastuu selkeästi viime vuosikymmenen keskimääräiseen kasvuvauhtiin verrattuna. Kuntatalouden kehitysarviossa lainakanta kasvaa vuoteen 2026 mennessä 21,1 mrd. euroon. Korkotaso on pysynyt jo pitkään poikkeuksellisen matalalla tasolla, mutta korkoympäristön normalisoituminen useamman vuoden vallinneesta epätavallisesta tilanteesta, jossa nimelliskorot ovat olleet negatiivisia, on jo alkanut. Tämä kiristää myös velkaantunutta kuntataloutta.

Kuntatalouden kehitysarvio on niin sanottu painelaskelma, joka kuvaa kuntatalouden kehitystä tähän mennessä tehtyjen päätösten ja toimien vallitessa. Se ei sisällä oletuksia tulevista vero-prosenttien muutoksista tai muista uusista päätöksistä, kuten tulevan hallituksen tai kuntien ja kuntayhtymien omista toimista vuosille 2023–2026.

Lähde: Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelma vuodelle 2023

3.3 Talouden kehitys Ruoveden kunnan osalta suunnitelmakaudella

Ruoveden kunta (ml. vesilaitos) teki vuodelta 2021 alijäämää 100 131 euroa. Kertynyttä ylijäämää on taseessa tämän jälkeen yhteensä 4 032 435 euroa. Vuodet 2020 ja 2021 ovat olleet kuntataloudelle poikkeuksellisia vallinneesta koronapandemiasta ja siihen liittyvistä valtion tukitoimista johtuen.

Ruoveden kunta lähti vuoteen 2022 lähes -2,5 miljoonan euron alijäämäisellä talousarviolla. Myös taloussuunnitelma talousarviovuosille 2023 ja 2024 oli laadittu alijäämäisenä, vaikka kuntalain 110 § mukaisesti taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Kuntaliiton ja valtiovarainministeriön arvioiden mukaan kuntien taloudellinen tilanne jatkuu tulevina vuosina tiukkana, eikä Ruoveden kunta ole poikkeus. Hyvinvointialueiden talousarvioiden lähtövalmistelutilanne näyttää eri laskelmien mukaan 0,5-1 mrd euron rahoitusvajetta lähivuosina. Tämä rahoitus leikattaneen kuntien valtionosuuksista.

Ruoveden kunnan tavoitteena on ylläpitää mahdollisimman vahva taloudellinen tilanne. Haastavista taloudellisista vuosista huolimatta Ruoveden kunta katsoo tulevaisuuteen ja käynnistää kunnan elinvoimaa parantavia investointeja sekä toteuttaa kunnan elinvoimaa pitkällä tähtäyksellä lisääviä hankkeita. Kunta pystyy myös reagoimaan talousarviovuoden kuluessa, mikäli ilmenee uusia elinvoimaa tukevia palvelutarpeita, kuten esimerkiksi uuden kuntaan tulevan yrityksen tai kunnassa toimivan yrityksen kasvavat toimitilarpeet.

Talousarvio- ja suunnitelmavuosina tulisi panostaa investointeihin, joilla on mahdollista lisätä kunnan tuloja/tehokkuutta/elinvoimaa. Investointipäätökset perustuvat huolelliseen suunnitteluun, johon sisältyy perusteltu käsitys väestökehityksestä, palvelutarpeista ja tarvittavasta palveluverkosta. Vuoden 2023 investointiohjelma on 2 095 500 euroa. Suurimpia investointeja ovat Nurmela-kiinteistön remontointi (500 000 euroa) ja terveyskeskuskiinteistössä tehtävä ilmanvaihtokoneen uusiminen. Viimeksi mainittu investointi oli varattu jo vuoden 2022 investointiohjelmaan. Sen toteuttaminen viivästyi johtuen teknisen osaston henkilöstövajasta ja saatujen tarjousten ennakoitua korkeammasta arvosta. Täten investointi siirtyi vuoden 2023 investoinniksi.

3.3.1 Käyttötalousmenot ja tulot

Merkittävimmät muutokset Ruoveden kunnantalouteen talousarviovuonna 2023 tulevat sote-palveluiden järjestämismenon siirtyessä kunnalta Pirkanmaan hyvin-

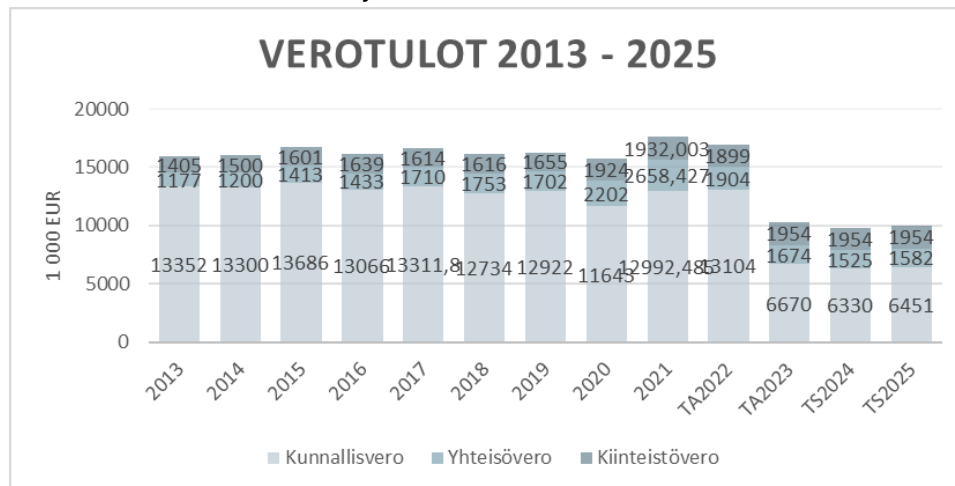
vointialueelle 1.1.2023. Tällöin hyvinvointialueelle siirtyvät näiden palveluiden järjestämiseen liittyvät kustannukset sekä toimintaan liittyvät asiakasmaksut ja siirtyviä nettokustannuksia vastaava määrä verorahoitusta. Kunnilta vähennettävät tuoterät muodostuvat siirtyviä tehtäviä vastaavasta valtionosuudesta, kuntien yhteisöverosta ja kunnallisverosta.

Kunnallisveroprosentiksi Ruoveden kunnanvaltuusto vahvisti 14.11.2022 9,36 %, mikä on vuoden 2022 kunnallisveroprosentti alennettuna sote-kustannuksien valtakunnallista osuutta vastaavalla 12,64 %:lla.

Kiinteistöveroprosentit vuodelle 2023 ovat seuraavat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,15 %
- vakituiset asuinrakennukset 0,60 %
- muut asuinrakennukset 1,30 %
- TVL:n 22 §:n mukaiset yleishyödylliset yhteisöt 0,00 %
- voimalaitosten veroprosentti 3,10 %
- rakentamattomat rakennuspaikat 2,50 %

Rakentamattomien rakennuspaikkojen ja voimalaitosten kiinteistöveroprosentit eivät ole aiemmin olleet käytössä Ruoveden kunnan kiinteistöverotuksessa.

Kuvio 1. Verotulot v. 2013–2025.

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on, että kuntien vastuulla olevat julkiset palvelut sekä niiden saatavuus ja saavutettavuus voidaan turvata ja kuntalaisille voidaan tarjota peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta. Valtionosuusjärjestelmän avulla tasataan palvelujen järjestämiseen liittyvien erojen lisäksi myös eri kuntien välisiä tulopohjaeroja. Peruspalveluiden valtionosuuksista säätävä laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (29.6.2021/618) astuu voimaan 1.1.2023.

Kuntien valtionosuusprosenttia alennetaan 1,50 prosenttiyksiköllä siten, että vuoden 2023 alusta valtionosuusprosentti on 22,09 prosenttia. Valtionosuusprosenttia laskevat vuonna 2023 valtionosuusjärjestelmässä käyttöön otettavat uudet hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun ja syrjäisyyden lisäosat,

joiden rahoitus toteutetaan valtionosuusjärjestelmän sisällä valtionosuusprosenttia pienentämällä

Kuntien valtionosuusjärjestelmä muodostuu kahden hallinnonalan lainsäädännön kokonaisuudesta. Valtiovarainministeriön hallinnoiman uuden lain kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (29.6.2021/618) ohella on voimassa edelleen vuoden 2010 alussa voimaan tullut laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (1705/2009), jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan

peruspalvelujen valtionosuudesta sekä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta valtionosuusjärjestelmästä, joka on kunnalle yleiskatteellista korvamerkitsemätöntä rahaa. Kunta päättää rahoituksen käytöstä itse.

1. Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta myönnetään mm. seuraaviin kuntien tehtäviin

- lasten päivähoito
- esiopetus ja perusopetus
- kirjastot, kuntien kulttuuritoiminta ja taiteen perusopetus.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden laskennallinen peruste muodostuu

- ikärakenteen
- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (hyte) ja
- muiden laskennallisten kustannusten määräytymistekijöiden perusteella.

Myös verotuloihin perustuva valtionosuuden taseus on osa kunnan peruspalvelujen valtionosuutta. Lisäksi kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden ja saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosat ja mm. valtionosuudessa huomioon otettavat lisäykset ja vähennykset, muun muassa veromenetysten kompensatiot.

2. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisen valtionosuusrahoituksen (1705/2009) euromääräisesti merkittävin osa on koulutuksen ylläpitäjille myönnettävä yksikköhintarahoitus

- lukiokoulutukseen
- ammatilliseen koulutukseen.

Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää perusopetukseen oppilaskohtaista lisärahoitusta (pidennetty oppivelvollisuus, lisäopetus, valmistava opetus jne.) ja rahoituksen muuhun opetus- ja kulttuuritoimintaan (kansalaisopistot, museot, nuorisotyö jne.).

Ruoveden kunta saa vuonna 2023 Kuntaliiton alustavien laskelmien (22.9.2022)

mukaisesti peruspalvelujen valtionosuutta 1,863 miljoonaa euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuutta arvioidaan saatavan vähennysten jälkeen yhteensä -792 365 euroa. Valtionosuudet ovat vuonna 2023 arvion mukaan yhteensä 1 978 500 euroa.

Sosiaali- ja terveystoimen palveluiden järjestämisen siirtyessä kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023, myös tähän liittyvät valtionosuudet siirtyvät hyvinvointialueille. Peruspalveluiden valtionosuus pienenee tästä johtuen -85,4 % ja veromenetysten kompensatio -69,4 % verrattuna vuoteen 2022. Hyvinvointialueuudistuksen vaikutus erityisesti peruspalveluiden valtionosuuteen on Ruoveden kunnan osalta maan keskiarvoa (-65,9 %) suurempi johtuen kunnan ikärakenteesta.

Vuosikate vuoden 2023 talousarviossa on 1 281 983 euroa. Suositusten mukaan terveen talouden tunnuslukujen mukaan vuosikate on riittävä silloin, kun se kattaa vähintään käyttöomaisuudesta aiheutuvien poistojen määrän. Käyttöomaisuuden poistojen määrä arvioidaan olevan -1 276 451 euroa vuonna 2023, joten vuosikate on juuri riittävä kattamaan poistot.

Käyttötalousoosassa on esitetty valtuustoon nähden sitovia tavoitteita. Määrärahat ovat valtuustoon nähden sitovia osastoittain seuraavasti:

1. hallinto-osasto
2. sivistysosasto
3. tekninen osasto

Vesihuoltolaki edellyttää, että kunnan tulee kirjanpidollisesti eriyttää vesihuolto muista toiminnoista. Vesihuollolle on tilikausittain laadittava kirjanpitolain mukainen tase ja tuloslaskelma, rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteenä olevat tiedot.

3.3.2 Taloussuunnitelmavuodet 2023–2024

Taloussuunnitelmavuosien 2023–2024 aikana kunnan on lisättävä kustannustehokkuutta sekä uusilla toimenpiteillä että jatkamalla jo käynnistettyjä toimenpiteitä. Kunnan tulee vahvistaa elinvoimaa.

Kiinteistöverouudistuksen on määrä tulla voimaan. Uudistuksen myötä arvostamismenettelyn tavoitteena ottaa huomioon nykyistä paremmin huomioon maapohjan ja rakennusten markkina-arvo.

Vuoden 2024 Ruoveden kunnan taloussuunnitelmavuoden tilikauden arvioitu tulos varausten ja poistoerojen muutosten jälkeen on -82 000 euroa ja vuonna 2025 113 000 euroa.

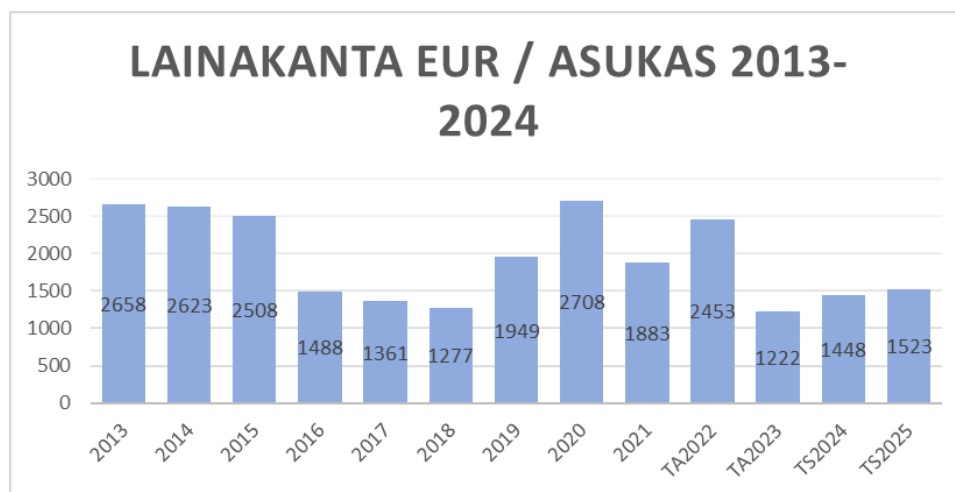
3.3.4 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman sitovat erät ovat:

- varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta,
- pitkäaikaisten lainojen lisäys,
- rahoitustoiminnan nettokassavirta sekä
- vaikutus maksuvalmiuteen.

Rahoituslaskelman tulorahoitus koostuu vuosikatteesta, joka on vuonna 2023 1 281 983 euroa. Kunnan lainakanta tulee kasvamaan investointien johdosta. Koronäkymät ovat poikkeuksellisen epävarmat. Lainakanta on maltillinen, mutta nousseista korkoista johtuen joudutaan maksamaan korkomenoja huomattavasti viimevuosia enemmän.

Kunta varautuu nostamaan pitkäaikaista lainaa myös suunnitelmavuosina investointien rahoittamiseen ja maksuvalmiuden turvaamiseen. Kunta hyödyntää täysipainoisesti myös lyhytaikaista rahoitusta, joka on toistaiseksi ollut vielä matalakorkoista.

Kuvio 2. Lainakannan kehitys 2013–2025 euroa/asukas

4. KUNTAKONSERNIA KOSKEVAT TAVOITTEET

Kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 21.8.2017 § 95 konserniohjeen. Konserniohjeella annetaan toimintaohjeet ja periaatteet kuntakonserniin kuuluville tytäryhteisöille sekä soveltuvin osin kuntayhtymille ja osakkuusyhteisöille. Ohjeilla täsmennetään kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen asemaa konsernin johtajana sekä selkeytetään omistajaohjauksen periaatteita. Mikäli jonkin tytäryhtiön toiminnassa tai toimialalla tapahtuu sellaisia muutoksia, jotka vaikuttavat merkittävästi asetettujen tavoitteiden sisältöön tai niiden toimivuuteen, tavoitteet esitetään tarkistettavaksi välittömästi. Tytäryhtiöiden toimintaa valvotaan vuotuisten tilinpäätösten ja välitilinpäätösten avulla.

Ruoveden kuntakonsernin tehtävänä on tarjota kuntalaisilleen turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö järjestämällä laadukkaat peruspalvelut. Kunta pyrkii parantamaan yritysten toimintaedellytyksiä, tarjoamaan korkealaatuisia asuinpaikkoja ja vaikuttamaan kuntayhteistyöllä koko seudun kehitykseen.

Ruoveden kuntakonserniin kuuluu pääosin asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöitä, lisäksi kunta on osakkaana eri kuntayhtymissä (tarkempi erittely osiossa 9.1 Kuntakonserni).

5. TALOUSARVIO OSASTOITTAIN

5.1 HALLINTO- JA TALOUSOSASTO

VAALILAUTAKUNTA

Vaalilautakunta vastaa vaalien toteuttamisesta kunnassa. Eduskuntavaalit toimitetaan 2.4.2023. Kunta saa näiden vaalien toimittamiseen valtiolta äänioikeutettujen määrän sidotun korvauksen. Talousarvioon varataan määräraha vuonna 2023 järjestettäviä eduskuntavaaleja varten. Tuloarviona valtion korvaus eduskuntavaaleista (arvio 2,20 €/äänioikeutettu asukas).

Tulosityksikkö	VAALILAUTAKUNTA					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	5 047	2 100	7 500	257,1	0	0
Toimintamenot	-22 535	-20 643	-9 966	-56	0	0
Toimintakate	-17 488	-18 543	-2 466	-88	0	0
Tilikauden ylij./alij.	-17 488	-18 543	-2 466	-88	0	0

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on hallinnon ja talouden tarkastamisen järjestäminen. Lisäksi tehtäviin kuuluu arvioida ovatko talousarviossa esitetyt taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet toteutuneet valtuuston edellyttämällä tavalla.

Talousarviossa on huomioitu tilintarkastuksen kustannukset ennakoidulla laajuudella.

Tulosityksikkö	TARKASTUSLAUTAKUNTA					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot						
Toimintamenot	-10 324	-14 130	-15 337	8,5	-15 337	-15 337
Toimintakate	-10 324	-14 130	-15 337	8,5	-15 337	-15 337
Tilikauden ylij./alij.	-10 324	-14 130	-15 337	8,5	-15 337	-15 337

LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO

Luottamushenkilöhallintoon kuuluvat kunnanvaltuuston, -hallituksen ja lautakuntien kokouksista aiheutuvat kustannukset. Talousarvio perustuu kokousten määrän pysymiseen vuoden 2022 tasolla.

Tulosityksikön määräraahavarauksiin sisältyy kaikki kunnanhallituksen myöntämät avustukset 20 000 euroa.

Tulosityksikkö	LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	0	1 400	1 400	0	1 400	1 400
Toimintamenot	-97 474	-132 384	-146 702	9,7	-146 795	-146 795
Toimintakate	-97 474	-132 384	-145 302	9,8	-145 395	-145 395
Tilikauden ylij./alij.	-97 474	-132 384	-145 302	9,8	-145 395	-145 395

YLEISHALLINTO

Yleishallinnon tulosityksikkö sisältää yleisjohdon, kirjanpito- ja laskentatoimen, tietojenkäsittelyn, arkistohoidon ja puhelinvaihteen, monistamon, palkanlaskennan, isännöinnin ja yleishallinnon yhteiset menot. Tavoitteena on sisäisten palvelujen tuottaminen oikea-aikaisesti ja tehokkaasti sekä kehittää toiminnan kustannustehokkuutta.

Tulosityksikön määrärahavarauxiin sisältyvät kunnan jäsenmaksut sekä yhteistoimintaosuudet eri yhteisöissä.

Taloudelliset tavoitteet

Tulosityksikkö	YLEISHALLINTO					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	239 217	182 954	169 474	-7,4	169 474	169 474
Toimintamenot	-1 062 295	-833 781	-1 109 130	43,4	-1 377 273	-1 377 273
Toimintakate	-823 078	-650 827	-939 656	59,1	-1 207 799	-1 207 799
Tilikauden ylij./alij.	-824 997	-662 077	-966 367	60,5	-1 234 510	-1 234 510

Strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Vastuutaho kunnassa
yrittäjyys ja elinkeinot	-Hankitalain mukaisten kilpailutusten jakaminen osiin mahdollisuuksien puitteissa. -Markkinavuoropuheluiden käyminen -Pienhankinnoissa tarjousten pyytäminen paikallisilta yrityksiltä	-Paikallisilta yrityksiltä saatujen tarjousten määrä ja niiden seuranta, kpl	Talous- ja hallinto-osasto
koulutusmahdollisuudet	Täydennyskoulutus	ks. yleinen henkilöstöhallinto	
ilmasto	-Hankintojen tarjouspyyntöjen kriteereissä huomioidaan	ei erillistä mittaria	Talous- ja hallinto-osasto

	hankinnan vaikutukset ilmastoon ja ilmastoystävälliset innovaatiot -Tulosteiden käytön vähentäminen		
hyvinvointi- ja terveys	-sairauspoissaolot	ks. yleinen henkilöstöhallinto	

Tulosyksikkö	MUU YLEISHALLINTO					
<i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i>						
Muu yleishallinto koostuu verotuksen kustannuksista sekä joukkoliikenteen menoista.						
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	15 275	4 000	4 000	0	4 000	4 000
Toimintamenot	-263 181	-209 777	-264 815	26,2	-264 815	-264 815
Toimintakate	-247 906	-205 777	-260 815	26,7	-260 815	-260 815
Tilikauden ylij./alij.	-247 906	-205 777	-260 815	26,7	-260 815	-260 815

YHTEINEN HENKILÖSTÖHALLINTO

Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:

Yhteinen henkilöstöhallinto koostuu yhteistoiminnasta ja työsuojelusta, työpaikkaruokailusta, työkyvyn ylläpitämisestä ja henkilöstön virkistäytymisestä, henkilöstön muistamisista sekä koulutuksesta.

Henkilöstöselvityksen tekemiseen, lähiesimiesten koulutukseen ja tukemiseen sekä työhyvinvointipalveluihin on varauduttu budjetissa. Lisäksi vuosi sitten alkanut työnohjausmahdollisuus kaikille työntekijöille jatkuu myös vuonna 2022 saadun myönteisen palautteen myötä. Työnohjauspalvelut sekä yksilöllisesti että ryhmämuotoisesti on koettu hyvänä toimintamallina. Työpaikkaruokailuun on varattu aikaisempia vuosia vastaava 3 000 euron määräraha, henkilöstön muistamiseen 2 000 euroa. Henkilöstön koulutukseen käytettävät määrärahat ovat osastojen omilla kustannuspaikoilla.

Tulosyksikön määrärahavarauksiin sisältyy koko organisaation työterveyshuollon määrärahavaraus 85 000 euroa sekä tulona Kelan korvaus työterveyshuollosta 30 000 euroa.

Tulosyksikkö	YHTEINEN HENKILÖSTÖHALLINTO					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot		30 000	30 000	0	30 000	30 000
Toimintamenot	-100 695	-136 060	-131 988	-3,0	-131 988	-131 988
Toimintakate	-102 245	-106 060	-101 988	-3,8	-101 988	-101 988
Tilikauden ylij./alij.	-102 245	-106 060	-101 988	-3,8	-101 988	-101 988

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Vastuutaho kunnassa
yrittäjyys ja elinkeinot	-Henkilöstöä kannustetaan sisäiseen yrittäjyyteen ja aloitteellisuuteen sekä tuomaan esiin työssään havaitsemiaan mahdollisuuksia parantaa toimintaa ja saada säästöjä	-Henkilöstön tekemät aloitteet (kpl) ja aloitekannustimen käyttöönotto	hallintojohtaja
koulutusmahdollisuudet	-Henkilöstön täydennyskoulutuksesta huolehditaan ja yhteisiä koulutuksia järjestetään	-Yhteiset koulutukset, kpl -Koulutuspäivät, lkm	hallintojohtaja /esimiehet
hyvinvointi- ja terveys	-Sairauspoissaolojen väheneminen	-Lyhytaikaiset sairauspoissaolot, päivien lkm.	osastopäälliköt
ilmasto	-Etätöyön mahdollistaminen ja kannustaminen etätööhön soveltuvaan toimintakulttuurin luominen	-Etätöypäivien lukumäärä	osastopäälliköt

TYÖLLISYYDENHOITO

Työllisyydenhoito koostuu työpajatoiminnasta ja työllisyyden kuntakokeilusta eli kunnan työllisyyspalveluista. Kuntouttava työtoiminta (joka aiemmin oli osa työllisyyspalveluita) siirtyy vuoden 2023 alusta hyvinvointialueelle.

Palkkatukea haetaan noin 15 henkilölle osa-aikaiseen (85 % työajasta) työsuhteeseen 6 kk:n jaksoissa läpi vuoden. Palkkatuki kohdennetaan työnhakijoille, joiden ammatillista osaamista ja työllistymistä avoimille työmarkkinoille on harkittua tukea. Palkataan pääsääntöisesti kaikki kunnalle työllistämismenettelyn perusteella osoitetut.

Nuorten työpajatoimintaa rahoitetaan hakemalla valtion avustusta 55.000 € vuodelle 2023. Työpajatoiminnassa on eri osa-alueita, joita ovat työpaja Amanda (ompele-, käsi-, askartelu- ja siivousyöt sekä kauppa-asiointipalvelu), työpaja Akseli (puu-, metalli- ja ympäristöhoitotyöt, sekä kuljetuspalvelut). Työpajatoiminnassa on 2 vakituista työnohjaajaa, 1 määräaikainen ohjaaja, joka toimii myös yksilövalmentajana työllisyyspalveluissa. Lisäksi ohjaustyössä 1 oppisopimustyösuhteinen opiskelija.

Pajat tarjoavat TET-harjoittelupaikkoja, ammatillisia koulutussopimuspaikkoja, oppisopimuspaikkoja ja avotyöpaikkoja. Toimintaa järjestetään mm. yksilö- ja ryhmävalmennuksena ja työvalmennuksena. Pajoilla on lisäksi valmius tarjota kuntouttavan työtoiminnan palveluja. Ko. palveluiden avulla parannetaan ilman ammatillista koulutusta olevien ja/tai muutoin työttömien henkilöiden ammattitaitoa ja sijoittumista avoimille työmarkkinoille ja/tai tuetaan elämänhallintaa ja työnhakuvalmiuksia.

Tavoitteena on työllisyyden parantaminen, syrjäytymisen ehkäisy ja elämänhallinnan tukeminen. Palkkatukityöllistäminen tapahtuu kunnan määrärahan ja valtiollisen työllistämistuen turvin.

Työllisyyden kuntakokeiluun, eli kunnan työllisyyspalveluihin on palkattu määräaikaiseen virkasuhteeseen palveluohjaaja / omavalmentaja. Työllisyyden kuntakokeilu tulee jatkumaan vuoden 2024 loppuun asti, vuoden 2025 alusta voimaan astuu te-palvelut 2024 -uudistus, jol-

loin kaikki te-palvelut tulevat siirtymään kuntiin. Määräaikaista palveluohjaajan virkaa ehdotetaan jatkettavaksi vuoden 2024 loppuun.

Tulosityksikkö	TYÖLLISYYDENHOITO					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	248 839	300 000	225 300	-25,1	208 280	208 280
Toimintamenot	-813 417	-909 458	-814 197	-10,5	-814 580	-814 580
Toimintakate	-564 578	-608 758	-588 897	-3,3	-592 604	-592 604
Tilikauden ylij./alij.	-564 709	-608 758	-588 897	-3,3	-592 604	-592 604

Strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Vastuutaho kunnassa
yrittäjyys ja elinkeinot	-Työpaja tuottaa palveluita kuntalaisille ja kunnan organisaatiolle.	- Myytyjen palveluiden määrä (€)	Työllisyydenhoito
kulttuuriperintö	-Mahdollistaa asiakkaille osallisuuden kunnan toimintaan ja tarjoaa yksilöä tukevia elämyksiä	-Tapahtumat, joiden järjestämiseen työpajat osallistuvat (lkm, kpl)	Työllisyydenhoito
koulutusmahdollisuudet	-Palvelujakson jälkeen on tavoitteena sijoittua työelämään tai koulutukseen	-Työelämään ja koulutukseen sijoittuneiden lukumäärä (kpl)	Työllisyydenhoito
ilmasto	-Kierrätystoiminta kahdessa eri kierrätysmyymälässä	ei erillistä mittaria	
hyvinvointi- ja terveys	-Työllistää henkilöitä, jotka ovat työttömänä tai joiden työllistyminen on pitkittynyt tai jotka ovat syrjäytymisvaarassa	-Työllistettyjen määrä, kpl	Työllisyydenhoito

ELINKEINOTOIMEN HALLINTO

Elinkeinotoimen hallinnon tavoitteena on turvata elinkeino- ja maaseutupalvelujen asianmukainen tarjonta. Hallinto sisältää maaseutupalvelujen ja muun elinkeinotoimen hallinnon menot. Lisäksi hallinto sisältää paikallisen toimintaryhmän PoKo ry:n kuntarahaosuuden.

Tulosityksikkö	ELINKEINOTOIMEN HALLINTO					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	1 169					
Toimintamenot	-176 498	-247 145	-252 114	2,0	-252 114	-252 114
Toimintakate	-175 329	-247 145	-252 114	2,0	-252 114	-252 114
Tilikauden ylij./alij.	-175 329	-247 145	-252 114	2,0	-252 114	-252 114

VARSINAINEN ELINKEINOTOIMI

Varsinainen elinkeinotoimi vastaa kuntamarkkinoinnista sekä elinkeinotoiminnan- ja matkailupalvelujen kehittämisestä yhteistyössä alueellisten, kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa. Elinkeinotoimi järjestää alkavien yrittäjien neuvonnan sekä neuvoo jo toimivia yrityksiä mm. investointien ja avustusten hankkimisessa.

Elinkeinotoimi kehittää kunnan elinvoimaisuutta tekemällä tiivistä yritys- ja koulutusyhteistyötä sekä mahdollistaa kunnan omat kehittämishankkeet ja kuntien yhteishankkeet. Kunta osallistuu kunnan elinvoimaisuutta edistäviin tapahtumiin resurssiensa puitteissa. Lisäksi elinkeinotoimi neuvoo paikallisia yhdistyksiä niiden hanketoiminnassa ja kyllien kehittämisessä.

Varsinaisen elinkeinotoiminnan tavoitteet:

- tarjota neuvontaa alkaville yrittäjille, tarvittaessa alkavien yrittäjien infot
- tarjota neuvontaa erilaisissa kehittämishankkeissa ja investoinneissa jo toimiville yrityksille
- tarjota koulutus- ja yhteistyöverkostoja jo toimiville yrityksille
- osallistutaan yrittäjyyskasvatukseen toteuttamiseen yhdessä 4H:n ja sivistystoimen kanssa
- kehittää kunnan elinvoimaisuutta yhteistyössä eri toimialojen yritysten kanssa
- tehdä yhteistyötä yrittäjähdistyksen kanssa
- Ruoveden matkailun kokonaisuuden rakentaminen ja markkinointi
- kunnan matkailuinfot kesäkaudella, Laivarannassa ja Helvetinjärven kansallispuistossa
- huolehtia kunnan teollisuustilojen korkeasta käyttöasteesta
- sijoittumispalvelut: houkuttaa kuntaan uusia investointeja ja yrityksiä
- kehittää kunnan imagoa
- tehdä kunnalle markkinointisuunnitelma, jota lähdetään toteuttamaan toimintavuoden aikana
- kehittää edelleen yhteistyötä kuntien elinkeinotoimijoiden ja lähikuntien kanssa
- osallistua erilaisiin kehittämishankkeisiin alueellisesti ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa
- markkinoida kuntaa muuttokohteena uusille asukkaille
- kehittää kunnan elinkeinotoimen kehittämiseen tähtäviä toimia kuntastrategian mukaisesti

Tulosityksikkö	VARSINAINEN ELINKEINOTOIMI					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	18 340		42 000	100,0	40 000	40 000
Toimintamenot	-320 265	-293 696	-338 239	15,2	-290 541	-290 541
Toimintakate	-301 925	-293 696	-294 989	0,4	-290 541	-290 541
Tilikauden ylij./alij.	-301 933	-293 696	-294 989	0,4	-290 541	-290 541

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Vastuutaho kunnassa
yrittäjyys ja elinkeinot	-Tarjota laadukkaat neuvontapalvelut alkaville ja toimiville yrityksille -Yhteistyö yrittäjähdistyksen kanssa -Yritystontit ja toimitilat	-Järjestää laadukkaat neuvontapalvelut tarpeen mukaan -Tehdä aktiivista yhteistyötä paikallisen yritysten kanssa -Yritystontit ja toimitilat esille kunnan nettisivuille	elinkeinopalvelut
kulttuuriperintö	-Kulttuurimatkailu -Tehdään aktiivista yhteistyötä kunnan kulttuuritoimijoiden kanssa -Osallistutaan kulttuuritapahtumien järjestämiseen	- Kulttuurikohteet esille kunnan matkailussa -Tehdään aktiivista yhteistyötä	elinkeinopalvelut
koulutusmahdollisuudet	-Yhteistyö TAMKin kanssa -Yritysten koulutustarpeet -Paikalliset koulutusmahdollisuudet	-Aktiivinen yhteydenpito TAMKin kanssa -Kartoittaa yritysten koulutustarpeita -Koulutusmahdollisuudet esille markkinoinnissa	elinkeinopalvelut
ilmasto	-Yritysten ilmastotietoisuus	-Järjestää infotilaisuus	elinkeinopalvelut
hyvinvointi- ja terveys	-Yrittäjien hyvinvointi	- Järjestää hyvinvointiin liittyviä koulutuksia/tietoiskuja	elinkeinopalvelut

RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUYKSIKKÖ

Yksikkö vastaa kunnan ruoka- ja siivouspalveluiden järjestämisestä.

Ruokapalveluiden asiakkaiden hyvinvoinnista huolehditaan tarjoamalla täysipainoisia aterioita noudattamalla voimassa olevia suosituksia. Ruokapalveluiden tuottaminen painottuu omaan tuotantoon.

Ruokapalveluiden ateriahinnat lasketaan tuotekohtaisesti kustannuslaskentaa käyttäen. Sivistystoimen osalta talousarvio laaditaan heidän antamien lukujen pohjalta.

Terveyskeskuksen ja vanhainkodin keittiöt siirtyvät sote-uudistuksen myötä Pirkanmaan hyvinvointialueelle.

Siivouspalvelut luovat osaltaan toimintaedellytykset kunnan tiloissa toimiville ylläpitämällä ja parantamalla tilojen puhtaus- ja hygieniatasoa. Perustoiminnot toteutetaan omana työnä, jota täydennetään sisäisenä ostopalveluna.

Taloudelliset tavoitteet

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	1 448 746	1 521 813	887 608	-41,7	887 608	887 608
Toimintamenot	-1 349 170	-1 505 608	-881 948	-41,4	-881 948	-881 948
Toimintakate	99 576	16 205	5 660	-65,1	5 660	5 660
Tilikauden ylij./alij.	91 287	7 848	-1 973	-125,1	-1 973	-1 973

Strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Vastuutaho kunnassa
yrittäjyys ja elinkeinot	-Lisätään lähiruoan käyttöä julkisissa ateriapalveluissa ja määritellään lähiruoka siten, että se on tuoretta ja jäljitettävää mahdollisimman lähellä tuotettua suomalaista ruokaa, jonka alkuperä, tuottaja ja valmistaja tiedetään.	- Lähiruokatoimittajien määrä	Ruoka- ja siivouspalveluyksikkö
ilmasto	-Kouluruoka tukee kestävästä ruokamurrosta lisäämällä tietoisuutta ilmastoviisaasta ruoasta ja tutustuttamalla lapsia uusiin makuihin ja raaka-aineisiin sekä korostaa hävikin pienentämisen merkitystä.	- Säännöllinen kasviruokapäivä - Ruokahävikin väheneminen	Ruoka- ja siivouspalveluyksikkö
hyvinvointi- ja terveys	- Ruokapalveluiden asiakkaiden hyvinvoinnista huolehditaan tarjoamalla täysipainoisia aterioita noudattamalla voimassa olevia suosituksia.	- Kouluterveyskysely	Sivistystoimi ja ruoka- ja siivouspalveluyksikkö yhteistyössä

Osasto	HALLINTO- JA TALOUSOSASTO YHTEENSÄ					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	1 976 633	2 042 967	1 368 532	-33,0	1 368 532	1 368 532
Toimintamenot	-4 558 569	-4 651 350	-3 964 436	-13,7	-3 964 436	-3 964 436
Toimintakate	-2 581 935	-2 608 383	-2 595 904	1,9	-2 595 904	-2 595 904
Tilikauden ylij./alij.	-2 593 832	-2 627 990	-2 630 248	2,4	-2 630 248	-2 630 248

5.2 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO JA ELÄINLÄÄKINTÄ

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut - lukuunottamatta ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkinnän palveluita - siirtyvät 1.1.2023 Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestämisvastuulle. Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimisto tuottaa terveystalouden ja eläinlääkinnän lakisääteiset palvelut Ruoveden kunnalle.

Sosiaali ja terveydenhuollon toimintamenot ovat v. 2023 alkaen Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimiston veloituksia sekä Ruoveden kunnan eläinlääkäreille maksamia subventioita hyötyeläintiloilla käynneistä.

Tulosyksikkö	MUU SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO (YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO JA ELÄINLÄÄKINTÄ)					
<i>Talousarvion tavoitteet ja tunnusluvut:</i>						
Talousarvioluvut eivät ole vartailukelpoisia edellisvuoteen verattuna sotemuutoksen takia.						
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot						
Toimintamenot	-581 468	-500 548	-142 200	-99,4	-142 200	-142 200
Toimintakate	-581 468	-500 548	-142 200	-99,4	-142 200	-142 200
Tilikauden ylij./alij.	-581 477	-500 548	-142 213	-99,4	-142 213	-142 213

Osasto	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT YHTEENSÄ					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot		2 900 640				
Toimintamenot	-20 669 464	-24 822 288	-142 200		-142 200	-142 200
Toimintakate	-20 669 464	-21 921 648	-142 200		-142 200	-142 200
Tilikauden ylij./alij.	-20 669 473	-21 941 648	-142 213		-142 213	-142 213

5.3 SIVISTYSOSASTO

Sivistyslautakunnan alainen toiminta

Sivistyslautakunnan tehtävänä on kasvatuksen, koulutuksen ja vapaa-ajan peruspalvelujen ja niiden vaatimien tukipalveluiden järjestäminen kuntalaisille varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, vapaan sivistystyön sekä vapaa-ajan toiminnan osalta. Palvelujen tuottajina ovat ryhmäperhepäivähoito, päiväkotit, koulut ja oppilaitokset, kirjasto, vapaa-aikatoimi (kirjasto, liikuntapalvelut, nuorisotyö, kulttuurityö) sekä toimiva hallinto. Vapaan sivistystyön osalta yhteistyötä tehdään Merikanto-opiston kanssa. Lukiokoulutusta hallinnoi Sastamalan koulutuskuntayhtymä (Sasky). Talousarvion tavoitteet pohjautuvat voimassa olevaan kuntastrategiaan.

OPETUSTOIMINNAN HALLINTO

Opetustoiminnan hallinto käsittää mm. koulutoimiston, Ruoveden opiston sekä yhteisiä hankkeita ja kuluja. Opetustoiminnan hallinnossa toimivat sivistysjohtaja, hallintosihteeri sekä Ruoveden opiston sihteeri (40 %). Hallinnon tehtävänä on johtaa sivistysosaston toimintaa ja taloutta sekä järjestää opetustoimeen liittyviä hallinnollisia palveluita. Sivistystoimen palveluita toteutetaan lakien ja asetusten sekä valtakunnallisten ja paikallisten suunnitelmien mukaisesti sekä erilaisten hankkeiden kautta (hankehallinnointi). Yhteistyötä tehdään kuntalaisten ja eri toimijoiden kanssa sekä tarjotaan tukipalvelua opetustoimen henkilöstölle.

Taloudelliset tavoitteet

	TP 2021		TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	21 915	10 000	9 000	-10,0	9 000	9 000
Toimintamenot	-192 470	-235 071	-233 340	-0,7	-255 816	-255 816
Toimintakate	-170 555	-225 071	-224 340	-0,3	-246 816	-246 816
Tili- kaudenylj./ali	-170 555	-225 071	-224 340	-0,3	-246 816	-246 816

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Vastuutaho kunnassa
yrittäjyys ja elinkeinot	-Yhteistyö palvelujen järjestämisessä ja kehittämisessä yrittäjien ja esim. muiden kuntien kanssa - Sisäinen yrittäjyys ja uudet ideat esiin - Markkinointi	- Toteutuneet palveluostot, yhteiset kokoukset, tapaamiset - Jaettu johtajuus, työryhmät, ideariihet - Viestintä	Sivistysjohtaja
kulttuuriperintö	- Yhteistyö kulttuuritoimijoiden kanssa	Toteutuneet yhteistyömuodot	Sivistysjohtaja
koulutusmahdollisuudet	- Henkilöstön täydennyskoulutus - Kehityshankkeet - Alueellinen yhteistyö palvelujen suunnittelussa (resurssit, tarjonta) kuntien /kuntayhtymien/oppilaitosten kanssa	- Toteutuneet koulutukset - Toteutuneet hankkeet -Yhteistyöpalaverien lkm	Sivistysjohtaja
ilmasto	- Etäyhteyksien käyttö	-Etäkokousten/koulutusten lkm	Sivistysjohtaja

	kokouksiin ja koulutuksiin osallistumisissa - Etätyö	- Etätyöpäivien lkm	
hyvinvointi- ja terveys	- Henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen, terveisiin elämäntapoihin kannustaminen	- Etäpäivät, riittävä resurssi, kehityskeskustelut, työnohjaus	Sivistysjohtaja

VARHAISKASVATUS

Ruoveden varhaiskasvatuksen tavoitteena on tuottaa kuntalaisille tarkoituksenmukaisia, joustavia ja laadukkaita varhaiskasvatuksen palveluja. Varhaiskasvatuksen hallinnossa toimii varhaiskasvatusjohtaja ja varhaiskasvatuksen sihteeri. Varhaiskasvatusta tarjotaan keskustan päiväkodissa sekä Jäminkipohjan ja Visuveden ryhmäperhepäiväkodeissa, jotka toimivat kyläkoulujen yhteydessä. Palvelua tarjotaan monipuolisesti perheiden tarpeiden mukaan. Paikkakuntalaisille 1-5 vuotiailla lapsilla (esikoulun alkuun asti) tarjotaan 20h /viikko maksutonta varhaiskasvatusta.

Toiminta perustuu Ruoveden kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaan. Lisäksi jokaiselle lapselle laaditaan yhteistyössä huoltajien kanssa lapsen VASU, jonka toteutumista seurataan ja arvioidaan. Koko kunnan varhaiskasvatuksen yhteisinä teemoina ovat metsäpedagogiikka, lukeminen, liikunta ja kulttuuri. Päiväkotitoiminta toimii Vihreä lippu – ohjelman mukaan ja tätä ajatusta toteutetaan myös ryhmäperhepäiväkodeissa Visuvedellä ja Jäminkipohjassa. Päiväkotitoiminta on oma metsäryhmä, joka suunnittelee ja ideoi varhaiskasvatuksen metsäteemaista toimintaa. Varhaiskasvatuksessa huomioidaan vahvasti kestävä kehitys.

Toimintaa kehitetään arvioinnin kautta. Kehittämisen lähtökohtana on tiivis monialainen yhteistyö kunnan ja alueen eri toimijoiden kesken sekä perheiden kanssa. Tavoitteena on ennaltaehkäisevä, asiakaslähtöinen ja osallistava toiminta.

Taloudelliset tavoitteet

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	131 737	50 500	51 000	1,0	51 000	51 000
Toimintamenot	-1 598 238	-1 730 185	-1 675 251	-3,2	-1 672 579	-1 672 579
Toimintakate	-1 466 501	-1 679 685	-1 624 251	-3,3	-1 621 579	-1 621 579
Tili- kaudenylj./al.	-1 469 492	-1 679 685	-1 627 840	-3,1	-1 625 168	-1 625 168

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Vastuutaho kunnassa
yrittäjyys ja elinkeinot	- Osallisuuden, vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen, lasten oikeudet - Tutkiminen, uteliaisuus, omatoimisuus työtapoina - Ammatteihin, elinkeinoiniin tutustuminen, markkinointi	- Kyselyt perheille, vasu-keskustelut, blogi, mielipiteen kysyminen (lasten äänestykset), lapsikokoukset, avoin päiväkotitoiminta - Tutkimusretket, lasten portfoliot, toiminnan dokumentointi - Ammatteihin liittyvät leikit, yritysvierailut (kauppa, pankki, kunnantalo jne.), messuille osallistuminen, esitteet, somen käyttö	Varhaiskasvatusjohtaja
kulttuuriperintö	- Kotiseutu tutuksi, suunnitelma - Lukemisen, taiteen,	- Tutustumiskäynnit eri kohteisiin (kirkko, museo, näyttelyt) - Lukupassit, satutuntien määrä, yhteistyö kirjaston yhdistysten, taiteilijoiden, ikäihmisten kanssa,	Varhaiskasvatusjohtaja

	musiikin kautta yhteistyötä - Tapahtumat (juhlat, perinteet, kulttuurihenkilöt /liputuspäivät)	LANU-ryhmän toiminta - Tapahtumien määrä	
koulutusmahdollisuudet	- Eri taitojen oppiminen, kädentaidot, tunne- ja vuorovaikutustaidot, kieli-taito, digitaidot - Henkilöstön osaamisen vahvistaminen/jakaminen - Alueellinen yhteistyö (kunnat, oppilaitokset)	- Varhaiskasvatussuunnitelman toteutuminen (dokumentointi), vasu-keskustelut, miniverso-koulutus, kansainvälinen ystävyyspäiväkoti - Täydennyskoulutus, sisäinen koulutus, tiimityö, työn kierto, kehityskeskustelut - Yhteistyötapaamiset Ylä-Pirkanmaa, LAPE-ryhmä	Varhaiskasvatusjohtaja
ilmasto	- Lasten ja henkilöstön luontosuhteen vahvistaminen, metsäpedagogiikka - Ympäristökasvatus, kestävä kehitys - Energian säästäminen, kulutuksen vähentäminen	- Metsämörri-koulutus, luontoretket/metsätoiminta, kasvien viljely - Vihreä lippu-toiminta, tapahtumat - Kierrätysmateriaalien käyttö, paperin vähentäminen, talviurheiluvälineiden kierrätys, rikkinäisten lelujen korjaaminen yhdessä	Varhaiskasvatusjohtaja
hyvinvointi- ja terveys	- Ruokakasvatus - Liikuntaan taitoa ja tottumusta - Palautumisen ja rauhoittumisen opettelu	- Seurataan ruokahävikkiä, ruoka-teemat - Liikuntapaikkojen käyttö, urheiluseurojen tuki liikuntakasvatuksessa - Rentoutus-, luku- lepo-ohjelmat, Lapset puheeksi –keskustelut, metsätoiminta	Varhaiskasvatusjohtaja Ruokapalvelupäällikkö

ESI- JA PERUSOPETUS

Tavoitteena on laadukkaiden esi- ja perusopetuspalveluiden järjestäminen sekä niiden kehittäminen. Perusopetusta järjestetään Ruoveden yhtenäiskoulussa sekä Pekkalan ja Visuveden kyläkouluissa. Esiopetusjärjestelyt toteutetaan kyläkouluilla pääsääntöisesti yhdessä 1-2-luokkien opetuksen kanssa. Kirkonkylän esioppilaiden esiopetus järjestetään päiväkotinä Metsäpolussa, jossa myös toteutetaan esioppilaiden täydentävä varhaiskasvatus. Järjestetään lasten aamu- ja iltapäivätoimintaa tarkoituksenmukaisimmalla tavalla.

Toiminnan laadukasta ja kustannustehokasta järjestämisestä suunnitellaan ja seurataan sekä reagoidaan muutostarpeisiin. Varmistetaan, että opetusryhmät ovat pedagogisesti ja taloudellisesti kestävällä pohjalla. Koulun yhdysluokat ryhmitellään luokkakokojen mukaisesti niin kauan kuin erityisen pieniä luokkaryhmiä kouluilla on. Perusopetuksen opettajien virkoja sekä avustajien toimenkuvia tarkastellaan oppilasmäärää vastaavaksi: lukumäärä ja rakenne. Varaudutaan mahdollisiin oppilasmäärien muutoksiin.

Opetusta kehitetään pedagogisesti koulutuksen avulla sekä opetushenkilöstön keskinäistä yhteistyötä lisäämällä. Opetusta arvioidaan kyselyjen, palautteen ja oppimistulosten avulla ja toimintaa kehitetään.

Oppilaille luodaan turvallinen oppimisympäristö järjestämällä toimivat ja riittävät oppilashuolto- palvelut yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Toiminta sisältää monialaista yhteistyötä sekä arvioimalla ja kehittämällä oppilashuoltosuunnitelmien mukaista toimintaa. Oppilaiden hyvinvointia mitataan erilaisin kyselyin (mm. kiusaamiskyselyt, hyvinvointiprofiili, terveystarkastukset).

Koulu yhteisön hyvinvointia tuetaan lisäämällä liikuntaa ja toiminnallisuutta monipuolisia opetusmenetelmiä, sekä koulun ulkopuolista opetusta hyödyntäen ja liikunnallista välituntitoimintaa kehittämällä (liikkuva koulu, kerhotoiminta)

Yhteisöllinen toimintakulttuuri on laadukkaan perusopetuksen, oppimisyhteisön hyvinvoinnin ja oppimismotivaation edellytys. Sitä rakennetaan toimivalla yhteistyöllä henkilöstön, oppilaiden ja huoltajien kanssa. Yhteistyö perustuu arvostavaan ja toisia kunnioittavaan vuorovaikutukseen. Vuorovaikutuksen lähtökohtana on positiivinen pedagogiikka sekä vahvuuksien ja mahdollisuuksien näkeminen oppimistilanteissa. Oppilaiden osallisuutta toimintakulttuurin kehittämisessä lisätään (oppilaskunta, kummitoiminta, tukioppilastoiminta, ryhmänohjaustunnit, yhteistyö ruoka- ja siivoushuollon kanssa). Kodin ja koulun yhteistyötä kehitetään (esim. viestintä, tiedotus, keskustelut) ja vanhempainoimikuntien toimintaa tuetaan.

Yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välillä kehitetään (esim. nivelkohdat, henkilöstön yhteistyö, iltapäivätoiminta). Yhteistyötä lisätään 3. sektorin toimijoiden kanssa (ikäihmiset, yhdistykset, yritykset).

Taloudelliset tavoitteet

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	167 521	114 709	164 100	43,1	118 100	118 100
Toimintamenot	-3 764 241	-4 360 209	-4 231 232	-3,0	-4 158 543	-4 158 543
Toimintakate	-3 596 719	-4 245 500	-4 067 132	-4,2	-4 040 443	-4 040 443
Tili- kaudenylj./alij.	-3 596 742	-4 245 511	-4 067 141	-4,2	-4 040 452	-4 040 452

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Vastuutaho kunnassa
yrittäjyys ja elinkeinot	<ul style="list-style-type: none"> - Tutustutaan lukuvuositain paikallisiin yrityksiin ja elinkeinoihin - Yrittäjyyskasvatus, yrittäjämäinen asenne ja toimintatapa - Työelämätaitojen opettelu, yhteistyö 4H-yhdistyksen kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> - Yritys-/yrittäjävierailujen määrä, oppilaiden esitelmät, vanhemmat omien ammattiansa edustajina vieraillemassa -Yrityskylä-koulutusohjelman käyttö 1-9 lk, yrittäjyys valinnaisaineeksi, yhteiskuntaopin yrittäjyysjaksot 4.ja 9. lk, oppilaanohjaus, luokkien varainhankinnat -TET-jaksot, Ajokortti työelämään 	Rehtori/koulunjohtajat
kulttuuriperintö	<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaiden ja opetushenkilöstön tutustuttaminen Ruoveden kulttuuriperintöön - Kulttuuriperintö tunnetuksi kotimaassa ja ulkomaille - Yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> - Kulttuurikasvatussuunnitelma valmiiksi ja suunnitelman toteuttaminen - Kulttuuriperintö näkyviin; juhlat, tapahtumat, sosiaalinen media - Toteutuneet yhteistyötavat 	Rehtori/koulunjohtajat

koulutusmahdollisuudet	<ul style="list-style-type: none"> - Osaamisen vahvistaminen ja jakaminen, opetuksen kehittäminen - Valinnaisaineiden monipuolisuus - Oppilaitosyhteistyö/ kansainvälisyys 	<ul style="list-style-type: none"> - Koulutusten määrä, kouluterveyskysely, kehityskeskustelut - Tarjotut/toteutuneet valinnaisaineet - Toteutunut yhteistyö, lukio, varhaiskasvatus 	Rehtori/koulunjohtajat
ilmasto	<ul style="list-style-type: none"> - Ympäristökasvatus, kestävä kehitys (hanke) - Kulutuksen vähentäminen - Energiansäästö, tehokkuus 	<ul style="list-style-type: none"> - Kestävän kehityksen työryhmät (oppilaat ja opettajat) - Ruokahävikin seuraaminen löytötavarat/kierrätys - Koulukuljetukset järjestetään tehokkaasti, sähkönsäästö (valojen käyttö) 	Rehtori/koulunjohtajat
hyvinvointi- ja terveys	<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaiden ja opetus henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen - Liikkuva koulu, toiminnallinen opetus - Oppilaiden ja henkilöstön osallisuuden ja yhteistyön lisääminen, yhteistyö ikäihmisten, yhdistysten ja seurojen kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> - Omat kyselyt, hyvinvointiprofiilit, kouluterveyskysely, kehityskeskustelut, oppimiskeskustelut, Lapset puheeksi -keskustelut - Välkkäritoiminta, viikon liike, liikunnalliset teemapäivät, koulutus - Oppilaskunnan vuosikellon rakentaminen, toteutuneet kokoukset, kyselyt 	Rehtori/koulunjohtajat

LUKIO

Tavoitteena on säilyttää vetovoimainen lukiokoulutus Ruovedellä markkinointia ja toiminnan sisältöjä kehittämällä yhteistyössä SASKYN kanssa. Lukiossa on mahdollista opiskella ratsastusta sekä harjoitella tavoitteellisesti esim. jääkiekkoa, pesäpalloa ja elektronista urheilua. Painotuslinjana lukiossa on tarjolla myös eläinlääketieteellinen linja.

Koulutuksen määrällisistä ja laadullisista tavoitteista sovitaan tarkemmin SASKY koulutus kuntayhtymän ja Ruoveden kunnan välillä vuosittain. Oppivelvollisuuden laajentaminen lisää veloituksia ja kustannuksia.

Yhteistyöllä perusopetuksen ja Ruoveden opiston kanssa sekä alueellisella yhteistyöllä varmistetaan monipuolinen kurssitarjonta sekä osaavan työvoiman saanti.

Taloudelliset tavoitteet

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	45 461	0				
Toimintamenot	-428 101	-470 091	-443 785	-5,6	-443 785	-443 785
Toimintakate	-423 540	-470 091	-443 785	-5,6	-443 785	-443 785
Tilikaudenylj./ali	-423 540	-470 091	-443 785	-5,6	-443 785	-443 785

Tavoitteena on taata lapsille ja nuorille mahdollisuus harrastaa ja opiskella musiikkia soittaen, laulaen ja tanssien.

Merikanto-opisto tuottaa Ruovedellä taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaiset palvelut musiikin ja tanssin taiteenaloilla. Lisäksi järjestetään varhaisiän musiikkikasvatusta eli muskariopetusta ja tanssin opetusta.

Taloudelliset tavoitteet

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot						
Toimintamenot	-54 756	-56 925	-52 900	-7,1	-52 900	-52 900
Toimintakate	-54 756	-56 925	-52 900	-7,1	-52 900	-52 900
Tili- kaudenylj./ali	-54 756	-56 925	-52 900	-7,1	-52 900	-52 900

RUOVEDEN OPISTO

Ruoveden Opisto tarjoaa vapaan sivistystyön opetusta lapsille, nuorille ja aikuisille. Tavoitteena on edistää elinikäistä oppimista ja tarjota harrastusmahdollisuuksia kaikenikäisille, kehittää kansalaisvalmiuksia teemalla ”aktiivinen kansalainen”. Palvelut ovat asiakaslähtöisiä, laadukkaita, taloudellisesti tuotettuja ja helposti saatavilla. Tarjonnassa on taideaineiden, käsityön ja musiikin kursseja, kieli- ja kirjallisuuskursseja, kotitalouden, liikunnan ja tietotekniikan kursseja sekä yhteiskunnallisia aineita ja yleisöluentoja eri aihealueet huomioiden. Kursseja järjestetään myös yhteistyössä perusopetuksen tai lukion kanssa.

Kurssitarjontaa suunniteltaessa otetaan huomioon kuntalaisten toiveet ja pyritään näin vastaamaan paikallisiin sivistystarpeisiin, yhteiskunnallisiin muutoksiin sekä kulttuuriperintökasvatuksellisiin näkökulmiin. Jatkossa pyritään lisäämään erityisesti lyhytkurssitarjontaa sekä nuoria kiinnostavia kursseja. Pyritään suunnittelemaan kursseja, joissa yhdessä tekeminen ja oivaltava osallisuus ovat keskiössä. Ilmastonäkökulma pyritään huomioimaan kurssitarjonnassa ja Opiston toiminnassa esim. Hinku-teemalla. Edistetään tietoisuutta ilmastoystävällisestä elämäntavasta.

Taloudelliset tavoitteet

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	12 566	14 000	16 500	17,9	16 500	16 500
Toimintamenot	-82 993	-114 094	-120 512	5,6	-120 512	-120 512
Toimintakate	-70 426	-100 094	-104 012	3,9	-104 012	-104 012
Tilikaudenylj./al	-70 426	-100 094	-104 012	3,9	-104 012	-104 012

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Vastuutaho kunnassa
yrittäjyys ja elinkeinot	- Opetuspakettien osto paikallisilta yrittäjiltä, yrittäjyyttä ja yritteliäisyyttä edistäviä ja palvelevia kursseja, maksullinen palvelutoiminta (esim. hygieniapassi-, EA-kurssi)	- Yrittäjien lukumäärä, kurssin osallistujamäärä, tutkinnon suorittaneiden määrä	Sivistysjohtaja

kulttuuriperintö	-Ruoveden tunnettavuuden lisääminen, kulttuuriperintö tutuksi kuntalaisille	Huomioidaan kurssitarjonnassa/luennoissa sekä aineettomat (suullinen perinne, luonto, taide) että aineelliset näkökulmat (vanhat rakennukset, pihapiirit)	Sivistysjohtaja
koulutusmahdollisuudet	-Elinikäistä oppimista kaikille tasapuolisesti, kartoitetaan kuntalaisten toiveet kurssitarjontaan liittyen	-Palvelutyytyväisyyskyselyt, nuorten maksuttomat kurssit, vuosittaiset opintosetelienomukset	Sivistysjohtaja
ilmasto	-Arjen taloustaidon kurseja lisää, kokkikurssi, jossa painopiste mm. vegaani- ja hävikkiruu-assa, seurataan opetusmateriaalin ja energian käyttöä, veden käyttöä, kierrätystä, verkkokurssit	Kurssimaksut verkossa, sähköinen materiaali, opettajien päiväkirjat sähköisinä, opinto-opas sähköisessä muodossa	Sivistysjohtaja
hyvinvointi- ja terveys	- Panostetaan hyvinvointia ja terveyttä edistäviin kurseihin, taide, luonto, varautuminen	- Osallistujamäärä, kurssien/luentojen lukumäärä	Sivistysjohtaja

KIRJASTOPALVELUT

Kirjastopalvelut ovat kaikenikäisten kuntalaisten peruspalveluja; kirjaston tulee olla kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa. Toiminnallaan kirjasto edistää sivistyksellisiä perusoikeuksia, lukutaitoa ja elinikäistä oppimista, tarjoaa virkistystä, edistää hyvinvointia sekä ehkäisee yksinäisyyttä ja syrjäytymistä.

Kirjaston tehtävistä säädetään kirjastolailla (1492/2016): tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; edistää lukemista ja kirjallisuutta; tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan; edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Tehtävien hoitamiseksi kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö. Kirjastolain tavoitteena on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin; tiedon saatavuutta ja käyttöä; lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa; mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Kirjaston palvelupisteet ovat pääkirjasto ja kirjastoauto, joka on yhteinen Virtain kaupungin kanssa. Kuulumme maakunnalliseen Pirkanmaan kirjastojen verkostoon, PIKI-kimppaan, jolla on yhteinen aineisto- ja asiakastietokanta, verkkokirjasto, käyttösaännöt, kuljetuspalvelu sekä PIKI-kirjastokortti. Tiivistä yhteistyötä tehdään myös esimerkiksi e-aineistohankinnoissa ja markkinoinnissa. Yhteistoimintaa ja palveluita kehitetään jatkuvasti. Kimppatoiminnan tavoitteena on, että eri puolilla Pirkanmaata asuvat asiakkaat saavat käyttöönsä mahdollisimman samat palvelut ja aineistot. Huomioidaan PIKIn vuoden 2023 painopisteet toiminnassa. PIKI-kustannukset jaetaan asukaslukujen suhteessa; Ruoveden osuus vuonna 2023 on 0,79% kokonaisuudesta.

Taloudelliset tavoitteet

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	17 880	7 600	19 400	155,3	7 400	7 400
Toimintamenot	-311 422	-319 854	-325 222	1,7	-308 422	-308 422
Toimintakate	-293 542	-312 254	-305 822	-2,1	-301 022	-301 022
Tili- kaudenylj./ali	-293 542	-312 254	-305 822	-2,1	-301 022	-301 022

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Vastuutaho kunnassa
yrittäjyys ja elinkeinot	<ul style="list-style-type: none"> - Kehitetään kirjastoa toimintaympäristönä sekä kohtaamis- ja tapahtumapaikkana - Palvelujen ja tilojen saavutettavuutta kehitetään ja tilojen käyttöä tehostetaan omatoimikirjastohankkeella. Lisätään aukioloaikoja omatoimisilla aukioloajoilla 	<ul style="list-style-type: none"> -Kävijämäärä -Tapahtumien määrä -Palvelutarjonnan monipuolistuminen 	Kirjasto - Omatoimi-hankkeessa myös tekninen osasto ja tietohallinto
kulttuuriperintö	<ul style="list-style-type: none"> - Kotiseutukokoelma / kotiseutuun liittyvän aineiston hankkiminen on yksi toiminnan painopiste - Kirjasto tekee yhteistyötä paikallisten kulttuuritoimijoiden kanssa mm. taidenäyttelyt 	<ul style="list-style-type: none"> - Kotiseutukokoelman laajuus - Toteutunut yhteistyö 	Kirjasto
koulutusmahdollisuudet	<ul style="list-style-type: none"> - Kirjasto edistää ja tukee kaikenikäisten lukemista, lukutaitoja ja elinikäistä oppimista sekä edistää aktiivista kansalaisuutta - Henkilökunnan osaamista kehitetään 	<ul style="list-style-type: none"> - Monipuoliset toimintamuodot, lukemista edistävät tapahtumat, digituki. -Yhteistyö varhaiskasvatuksen, koulujen, kulttuuritoimen, Opiston ja paikallisten toimijoiden kanssa. Yhteistyömuotojen ylläpitäminen ja kehittäminen. -Henkilökunta osallistuu aktiivisesti täydennyskoulutuksiin 	Kirjasto
ilmasto	<ul style="list-style-type: none"> - Kierto- ja jakamistalous on kirjaston ympäristötyön peruspilari - Kirjasto on ympäristötietoinen toimija 	<ul style="list-style-type: none"> - Hyödynnetään Vihreä kirjasto – materiaaleja. Lisätään ympäristötietoisuutta ja nostetaan esiin tutkittua tietoa - Arvioidaan omaa toimintaa ja vähennetään muovitusta 	Kirjasto
hyvinvointi- ja terveys	<ul style="list-style-type: none"> - Kirjasto tekee yhteistyötä eri toimialojen kanssa edistäen yhteisöllisyyttä ja osallisuutta - Kirjasto on mukana kunnan hyvinvointityö- 	<ul style="list-style-type: none"> - Mittareina kirjastokäyntien, lainausten ja tapahtumien määrä, tapahtumien kävijämäärä - Asiakaskyselyn tulokset 	Kirjasto

	ryhmässä ja toimii yhteistyöverkostoissa - Osallistetaan asiakkaita toiminnan suunnitteluun		
--	--	--	--

LIIKUNTAPALVELUT

Liikuntapalveluiden tavoitteena on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä, fyysistä aktiivisuutta, liikuntaharrastusta sekä vahvistaa liikunnan kansalaistoiminnan elinvoimaisuutta paikallistasolla.

Kuntalaisten liikkumiselle luodaan edellytyksiä kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä. Terveyttä edistävälle liikunnalle luodaan edellytyksiä tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja ja järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös kuntalaisten erityistarpeet.

Kunnassa luodaan ja kehitetään erilaisia matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia, kuten nyt rakenteilla olevat kuntopaikat. Lisäksi olemassa oleva lähiliikuntapuisto monine suorituspaikoineen luo mahdollisuuden uuden tyyppiselle omaehtoiselle liikkumiselle. Liikuntapuisto yhtenäiskoulun ja päiväkodin vieressä luo hyvät ja monipuoliset puitteet koulun- ja varhaiskasvatuksen liikuntakasvatukselle. Kuntalaisten omaehtoista liikkumista tuetaan ja kannustetaan eri teemoin ja tapahtumin.

Kunnan ja seuraväen sekä alueellisten toimijoiden yhteistyötä tuetaan liikuntapalveluiden järjestämisessä.

Seura-avustukset jaetaan hyväksytyin perustein. Urheiluseurat tekevät arvokasta työtä kuntalaisten liikuttajina.

Aktivoinnin painopisteenä ovat työ- ja ikäihmisten terveystuettujen lisääminen, liikkumattomien lasten ja nuorten sekä perheiden saaminen liikuntaharrastusten pariin. Voimaa vanhuuteen mentorointikuntana koulutamme vertaisohjaajia ja kehitämme muiden toimijoiden kanssa yhdessä uudentyyppejä ikäihmisten ryhmäliikuntamuotoja.

Liikuntatoimi huolehtii Urheilukeskuksen ja siihen liittyvien liikuntapaikkojen kunnossapidosta ja kunnostuksesta. Pekkalan ja Visuveden kyläkoulujen yhteydessä ylläpidetään lähiliikuntapaikkaa.

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja siitä huolehtiminen on Kuntalain mukaan kunnan perustehtävä. Tavoitteena hyvinvointityössä on lisätä kaikkien kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä, ennaltaehkäistä sairauksia sekä syrjäytymistä ja vahvistaa kuntalaisten osallisuutta. Terveyserojen ja eriarvoisuuden kaventaminen ovat myös hyvinvointityön tavoitteita. Hyvinvointityö kuuluu kaikille ja sen onnistuminen vaatii poikkihallinnollista yhteistyötä. Yhteistyö myös Ruoveden muiden toimijoiden kanssa on keskeisessä osassa. Näitä ovat esimerkiksi järjestöt ja seurakunta, yritykset, seurakunta, oppilaitokset sekä hyvinvointialue.

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	21 808	9 500	22 639	138,3	22 639	22 639
Toimintamenot	-234 414	-294 494	-327 888	11,3	-327 888	-327 888
Toimintakate	-212 606	-284 994	-305 249	7,1	-305 249	-305 249
Tili- kaudenylj./ali	-221 245	-291 394	-312 376	7,2	-312 376	-312 376

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Vastuutaho kunnassa
yrittäjyys ja elinkeinot	- Reitistöjen kehittäminen, melonta, pyöräily, kävely - Yhteistyö liikunta-alan yrittäjien kanssa, liikunnanedistämisyhjän perustaminen	- Reitistöinfran rakentaminen ja sovelluskartat - Yhteistyötapaamisten järjestäminen, toteutuneet ryhmät, liikunnanedistämisyhjän kokoontumiset	Liikuntatoimi
kulttuuriperintö	- Liikunnallinen kulttuurimatkailu, Rengasniemen laavun minireitti, Tarjanneveden vesistöreitti	- Reitistöjen kehittäminen ja tuotteistaminen	Hanke
koulutusmahdollisuudet	- Aktiivinen ja osallistuva kuntalainen	- Vertaisohjaajakoulutukset / lkm, osallistujamäärä - Hyvinvointikortit/ palautettujen määrä - Etäjumppat kylillä / lkm, osallistujien määrä - Yhteistyö varhaiskasvatuksen, koulujen kanssa (välkäratoiminta)	Liikuntatoimi
ilmasto	-Lähiliikkumisen lisääminen	- Uudet reitistöt asutuksen lähelle	Liikuntatoimi
hyvinvointi- ja terveys	- Luonnossa liikkumiseen ja työmatkaliikuntaan kannustaminen, osallisuuden vahvistaminen - Elintapaohjauksen palvelutarjotin - EPT:n ja ehkäisevän mielenterveystyön toimintatavan kehittäminen	- Kuntokierrosten lukumäärä, palautetut hyvinvointikortit, kuntosalikortit hyvinvointiseteli - Toimenpiteet jalkauttamiseen ja juurruttamiseen - Työryhmän perustaminen, suunnitelman laatiminen	Sivistystoimi, jory

NUORISOTYÖ

Nuorisotoimen tavoitteena on edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistumista sekä tukea nuorten itsenäistymistä. Työtä tehdään nuorisolain hengessä, missä lähtökohtana on mm. yhteisöllisyys, osallisuus, yhteisvastuu, ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja tasa-arvo, sekä nuorten kasvun tukeminen ja elinolojen parantaminen.

Työmuotojamme ovat järjestöjen tukeminen, toimintaryhmien ohjaaminen, kerho- ja leiritointi, retket, kulttuuri- ja nuorisotapahtumat sekä nuorisotila Vintin toiminta.

Nuorten kasvun tukemiseksi toimimme yhteistyössä vanhempien, koulujen, seurakunnan, järjestöjen sekä muiden nuorisotyötä tekevien kanssa.

Etsivä nuorisotyö:

Opetus- ja kulttuuriministeriö avustaa etsivän nuorisotyöntekijän palkkaamista aluehallintoviraston kautta jaettavilla avustuksilla. Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyö etsii nuoren kanssa ratkaisuja nuoren pulmiin ja kysymyksiin ja auttaa nuorta saavuttamaan tarvitsemansa palvelut. Etsivä nuorisotyö on syrjäytymistä ehkäisevää toimintaa.

Etsivän työn ensisijaisena tehtävänä on auttaa alle 29-vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella, tai jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorelle varhaista tukea, jos nuori sitä itse haluaa. Etsivään nuorisotyöhön haetaan rahoitusta vuosittain, mutta toiminta ja rahoitus on luonteeltaan jatkuvaa.

Ruoveden etsivä nuorisotyö toimii myös Pirkanmaan alueen etsivän nuorisotyön koordinaattorina. Tehtävä on aluehallintoviraston nimeämä ja tehtävän suorittamiseen saa erillisen 100% rahoituksen aluehallintovirastosta.

Taloudelliset tavoitteet

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	83 596	56 550	50 000	-11,6	50 000	50 000
Toimintamenot	-151 406	-176 420	-153 251	-13,1	-153 251	-153 251
Toimintakate	-67 810	-119 870	-103 251	-13,9	-103 251	-103 251
Tilikaudenylj./al	-67 810	-119 870	-103 251	-13,9	-103 251	-103 251

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Vastuutaho kunnassa
yrittäjyys ja elinkeinot	- Nuorten kesätyöt	- Kaikille 16-18-vuotiaille kesätyöpaikka	Nuorisotoimi
kulttuuriperintö	- Kulttuuriperintö mukaan nuorten toimintaan	- Kulttuurisuunnistus, kirkko-venesoutu, rap-paja	Nuorisotoimi
koulutusmahdollisuudet	- Nuorten ohjaajakoulutus	- Kerho-ohjaajakoulutuksen järjestäminen	Nuorisotoimi
ilmasto	- Hyötyliikunnan lisääminen	- Kävellessä, pyöräillen tai kimp-pakyydeillä harrastuksiin	Nuorisotoimi
hyvinvointi- ja terveys	-Syrjäytymisen ja yksinäisyyden ehkäisy - Osallisuus, vaikuttaminen	- Ryhmäyttäminen koulujen alkaessa, kaikille harrastus (kouluterveyskysely), nuorisotilojen, kerhojen kävijämäärät - Nuorisovaltuuston kokoontumiset	Nuorisotoimi

KULTTUURITYÖ

Kulttuuritoimen tavoitteena on edistää myönteistä kuntakuvaa, vaalia arvokkaita kulttuuriperinteitä ja luoda hyvinvointia tarjoamalla elämyksiä sekä osallistamalla ja sitouttamalla ihmisiä aktiiviseen toimintaan.

Kulttuuritoimi järjestää tapahtumia ja yhteiskunnallisia tilaisuuksia. Se mahdollistaa myöntämällä avustuksilla myös paikallisia yhdistyksiä ja toimijoita toteuttamaan erilaisia kulttuurielämyksiä. Kulttuuritoimi toimii yhteistyössä taiteen eri alueilla ja eri ikäryhmät huomioiden.

Toimintaan kuuluu:

- kulttuuritapahtumien järjestäminen, myös yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa
- Ruoveden kotiseutumuseon toiminnan suunnittelu ja kehittäminen
- lasten ja nuorten kulttuuriyöryhmän toiminta, Lasten Pirkkaset –yhteistyöverkostossa toimiminen
- alueellinen yhteistyö mm. kulttuurivastaavien kanssa
- perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelman laatiminen 7-9 lk. yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa
- Viljamakasiinin sekä muun taidenäyttelytoiminnan organisointi ja muun kesätoiminnan suunnittelu ja kehittäminen
- kulttuurihyvinvointityö

Taloudelliset tavoitteet

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	10 288	0	0	0,00		
Toimintamenot	-41 898	-46 975	-62 595	33,3	-62 649	-62 649
Toimintakate	-31 609	-46 975	-62 595	33,3	-62 254	-62 254
Tili- kaudenylj./ali	-31 609	-46 975	-62 595	33,3	-62 254	-62 254

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Vastuutaho kunnassa
yrittäjyys ja elinkeinot	- Kulttuuritarjonnassa huomioidaan paikalliset toimijat (yhdistykset ja yritykset), tuetaan avustuksilla yhdistyksiä	-Jaettujen avustusten määrä	Kulttuuritoimi
kulttuuriperintö	-Oman taidekokoelman tunnetuksi tekeminen, virtuaalinäyttelyt, taide- näyttelyjen järjestäminen, Noitakäräjien järjestäminen yhteistyössä käräjäyhdistyksen kanssa, Lanu työryhmä	- Kävijämäärät, tapahtumapalaute, työryhmän kokoontumiskerrat	Kulttuuritoimi
koulutusmahdollisuudet	-Yhteistyössä opiston kanssa	- Koulutusten määrä, osallistujamäärä	Kulttuuritoimi
ilmasto	- Luontoarvot kulttuuritarjonnassa	- Luontoarvojen näkyminen toteutuneessa kulttuuritarjonnassa	Kulttuuritoimi
hyvinvointi- ja terveys	-Syrjäytymisen, yksinäisyyden ehkäisy kulttuurin avulla, kulttuurihyvinvointi, hyvinvointiseteli, Kulttuuriparantola	- Hyvinvointisetelin käyttäjämäärä, kulttuuritilan kävijämäärä	Kulttuuritoimi

Osasto	SIVISTYSOSASTO YHTEENSÄ					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	471 873	262 859	332 639	26,5	332 639	332 639
Toimintamenot	-6 859 938	-7 804 318	-7 625 976	-2,3	-7 625 976	-7 625 976
Toimintakate	-6 388 065	-7 541 459	-7 293 337	-3,3	-7 293 337	-7 293 337
Tili- kaudenylj./ali	-6 399 717	-7 547 870	-7 304 062	-3,2	-7 304 062	-7 304 062

Teknisen toimen päävastuualueen tehtävänä on maankäytön suunnittelun, rakentamisen ja sen valvonnan, ympäristönsuojelun, tie- ja liikenneväyläverkoston sekä teknisen huollon hoitaminen, kehittäminen ja yhteensovittaminen kunnassa siten, että elinkeinoelämän toimintaedellytykset turvataan ja kuntalaisilla on nyt ja tulevaisuudessa terveellinen, turvallinen, virikkeellinen ja viihtyisä elinympäristö.

Ruoveden kunta on vuonna 2022 liittynyt HINKU-kuntien joukkoon ja samalla sitoutunut HINKU-tavoitteiden mukaisesti solmimaan Energiaviraston kanssa kuntien energiatehokkuussopimuksen (KETS). Energiatehokkuussopimuksessa Ruovesi sitoutuu vähentämään omaa energiankäyttöään KETS 2017-2025- sopimustavoitteiden mukaisesti. Kuntasektorilla energiatehokkuustavoitteisiin pyritään yleisesti toimilla, joita saavutetaan tyypillisesti rakennuksiin sekä kunnostus- ja huoltotöihin liittyvillä järkevillä ja energiaa säästäväillä toimenpiteillä ja valinnoilla. Nämä toimet, ja niiden toteuttaminen, ovat osa teknisen toimen päivittäisiä työtehtäviä.

Teknisten palvelujen tuottamisessa ja ylläpitämisessä kuntalaisille pyritään kestävän kehityksen mukaisesti, tasa-arvoisesti kuntalaisten hyvinvointiin kohdistuviin sekä taloudellisesti edullisiin ja kestäviin sekä energiatehokkaisiin ratkaisuihin.

Teknisen osasto jakautuu kahteen lautakunnan alaiseen toimintaan: tekninen lautakunta ja ympäristölautakunta. Lisäksi vesilaitos toimii omana taseyksikkönään. Vesilaitoksen johtokuntana toimii tekninen lautakunta.

Teknisen lautakunnan alainen toiminta

TEKNINEN HALLINTO

Tekninen hallinto pitää sisällään n. 20 työntekijää. Yksikköä johtaa tekninen johtaja. Tulosaluepäällikkönä toimivat yhdyskuntatekniikan päällikkö, työpäällikkö, kiinteistöpäällikkö sekä rakennustarkastaja ja ympäristötarkastaja. Yhdyskuntatekniikan päällikkö johtaa myös kunnan vesi- ja viemärlaitosta.

Hallintosäännön mukaan kiinteistöpäällikkö toimii virassa, mutta nyt tehtävä on täytetty määräaikaisena toimena. Työpäällikön virka on ollut täyttämättä heinäkuusta 2022 alkaen. Työpäällikön rekrytointi valmistuu joulukuussa 2022 ja uusi työpäällikkö pääsee tuolloin myös aloittamaan. Rakennus- ja ympäristötoimen lupasihteeri on siirtynyt talon sisällä teknisen osaston osastosihteeriksi ja tavoite on, että uusi lupasihteeri saadaan rekrytoitua vuoden 2023 tammikuussa. Tämän lisäksi teknisellä osastolla on osapäiväisesti palkattu kanslisti. Ruoveden asunnot Oy:n asuntosihteerin ja kirjanpidon tehtävät on hoidettu teknisellä osastolla ja ne siirtyvät vuoden 2022 lopussa aloittavalle Ruoveden asunnot Oy:n isännöitsijä-toimitusjohtajalle.

Tekninen osasto huolehtii kaikista Ruoveden kunnan omistamien liike- ja yritystilojen, koulujen toimistotilojen sekä työskentely ja korjaamotilojen hallinnasta ja kiinteistönhoidosta, Lisäksi teknisen vastuulla ovat myös kaikki muut kunnan omistamien rakennuksien ja rakennelmien tekninen hallinta. Tämän lisäksi kunnan vastuulla ovat mm. katualueet sekä maa-, vesistö- ja metsäalueet.

Tulosyksikkö	TEKNINEN HALLINTO					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	26 102	19 050	19 050	0,0	19 050	19 050
Toimintamenot	-382 893	-494 208	-531 912	-4,0	-537 857	-537 857
Toimintakate	-356 790	-475 158	-512 862	-4,2	-518 807	-518 807
Tili- kaudenylj./ali	-362 809	-479 942	-516 689	-4,3	-522 634	-522 634

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Vastuutaho kunnassa
yrittäjyys ja elinkeinot	Kunnassa jo toimiville ja sinne tulevien yritysten näkökulmat ja tarpeet huomioidaan tehtäessä toimitila- ja tilaratkaisuja kunnan omistamissa toimitiloissa Vapaana olevat toimitilat pyritään saamaan yrittäjien käyttöön mahdollisimman tehokkaasti	Kunnan kiinteistöihin tehtyjen perusparannus- ja kunnostustoimien määrä Vapaana olevien toimitilojen täyttäminen	
kulttuuriperintö	Kunnan omistuksessa olevien museo- ja kulttuurikohteiden kunnostustoimet	Tehtyjen kunnostustoimien lukumäärä	
koulutusmahdollisuudet	Henkilöstön jatkuva koulutus pitkän vuotta	Koulutusten lukumäärä Osallistujien lukumäärä	
ilmasto	Toimitiloja huollettaessa huomioidaan energia- ja ympäristönäkökulmat niin, että niissä toiminta on kaikilla mahdollisimman energiatehokasta	Tehtyjen energiasäästötoimien lukumäärä Energiasäästötoimet MWh verrattuna aiempiin vuosiin /toimintakohde	
hyvinvointi- ja terveys	Huomioidaan ja optimoidaan työmäärä sekä käytössä olevat henkilöstöressit Kiinnitetään toiminnan huomio riskikohtiin	Kehityskeskustelut sekä tehtävänkuvien työstäminen yhdessä henkilöstön kanssa Raportoidaan kunnanhallituksella osavuosisikatsausten yhteydessä	

LIIKENNEVÄYLÄT

Katujen hoitomäärätavoitteena on kunnossapitostandardien mukainen hoito. Tavoite on, että kaavatiet ja kevyen liikenteen väylät pidetään vähintään tyydyttävässä kunnossa myös talviaikana. Tienkäyttäjien turvallinen liikkuminen pyritään aina turvaamaan.

Tulosyksikkö	LIIKENNEVÄYLÄT					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	3 330	5 090	5 090	0,0	5 090	5 090
Toimintamenot	-321 155	-270 753	-392 209	44,9	-392 209	-392 209
Toimintakate	-317 825	-265 663	-387 119	45,7	-387 119	-387 119
Tilikauden ylij./alij.	-572 432	-496 023	-577 694	16,5	-577 694	-577 694

Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	Vastuutaho kunnassa
yrittäjyys ja elinkeinot	Katujen kunnossapidossa ja rakentamisessa hyödynnetään paikallisia yrityksiä hankintalain mahdollistamissa rajoissa.	Hankkeiden määrä	
koulutusmahdollisuudet	Henkilöstöä koulutetaan mm. tieturvakorttikoulutuksella	koulutukseen sijoittuneiden lukumäärä (kpl)	
ilmasto	Katujen rakentamisessa pyritään hyödyntämään kierrätysmateriaaleja. Katuvalaistusta uusitaan taloudellisempaan LED-valaistukseen. Katuvalaistuksen kesäkatkoja ja yösammutuksia jatketaan.	Hankkeiden määrä Katuvalaistuksen ajastuksessa pyritään parempaan energiatehokkuuteen niin, että valaisimien sammutusta tehdään silloin kun liikennettä ei ole.	
Hyvinvointi- ja terveys	Tavoitteena pitää liikenneväylät hyvässä ja turvallisessa kunnossa.	ei erillistä mittaria	

YKSITYISTIET

Vuonna 2021 Ruoveden kunnassa oli 235 tiekuntaa joista 130 kuului avustuksien piiriin. Kilometreinä avustuksen piirissä oli 335 kilometriä. Vuonna 2020 kilometrikohtainen kunnossapitoavustus oli keskimäärin 471 €/km. Myönnettyistä avustuksista ja niiden ehdoista, sekä käytön valvonnasta vastaa kunta, Kunnan tietoimikunnan tehtävänä onkin kunnossapito- ja perusrparannusavustusten myöntäminen.

Tulosityksikkö	YKSITYISTIET					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot						
Toimintamenot	-157 556	-185 043	-180 043	-2,7	-180 043	-180 043
Toimintakate	-157 556	-185 043	-180 043	-2,7	-180 043	-180 043
Tilikauden ylij./alij.	-157 556	-185 043	-180 043	-2,7	-180 043	-180 043
Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023		Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna		Vastuutaho kunnassa	
yrittäjyys ja elinkeinot	Yksityistieavustuksissa huomioidaan tasapuolisuus ja tarve Tiekunnille jaetaan yksityistieavustuksia määrärahojen ja hallintosäännön mukaisesti		Tiekuntien taloudellinen avustaminen mahdollistaa avustettujen teiden käyttämisen muuhunkin kuin teosakkaiden hyväksi tapahtuvaan liikenteeseen			
hyvinvointi ja terveys	Katuvalaistuksen tavoitteeksi on asetettu valaisimien määrään pysyttäminen vähintään ennallaan.		Tuen tarkoituksena on parantaa tien vaikutuspiirissä asuvien kuntalaisten mahdollisuuksia asua haja-asutusalueella.			

	Katujen hoitomäärien määrätaso pyritään pitämään kunnossapitostandardin mukaisena	Kaavatiet ja kevyen liikenteen väylät on pyritty pitämään kunnossa myös talvi aikana.	
--	---	---	--

YLEISET ALUEET

Yleisiin alueisiin luetaan puistot, leikkipaikat, venesatamat, torit sekä muut yleiseen käyttöomaisuuteen kuuluvat alueet. Yleisten alueiden viihtyisyyttä pyritään parantamaan. Vanhoja kohteita uusitaan lain puitteissa. Leikkipaikkojen rakenteet pyritään pitämään turvallisuusmääräysten edellyttämällä tasolla.

Tulosityksikkö	YLEISET ALUEET					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	36 131	47 750	47 750	0,0	47 750	47 750
Toimintamenot	-160 526	-121 473	-126 857	4,4	-126 857	-126 857
Toimintakate	-124 395	-73 723	-79 107	7,3	-79 107	-79 107
Tilikauden ylij./alij.	-213 141	-142 828	-135 281	-5,3	-135 281	-135 281
Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023		Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna		Vastuutaho kunnassa	
yrittäjyys ja elinkeinot	Yleisten alueiden käyttö torikäytössä sekä muissa elinkeinoja lisäävissä tapahtumissa.		Tapahtumien määrä			
kulttuuriperintö	Puistot sekä torit yhtenä osana kulttuuripaikkoina. Mm. Konsertit, näytelmät.		Tapahtumien määrä			
ilmasto	Puistojen ylläpito osana kasvillisuuden monimuotoisuutta.		ei erillistä mittaria			
hyvinvointi- ja terveys	Yleisten alueiden ylläpidolla ja kehittämisellä lisätään hyvinvointia ja yleistä viihtyvyyttä Vanhoja kohteita kunnostetaan ja uusitaan lain edellyttämässä laajuudessa.		ei erillistä mittaria			

Ruoveden kunnalla on 23 metsätilaa. Näiden yhteispinta-ala on 1 240 ha. Metsät ovat osa kunnan luontoympäristöä sekä myös omaisuus josta kunta saa myyntituottoa. Metsien hoidosta vastaa pääosin tekninen sektori, jossa on resurssi metsä asiantuntijuuteen ja hallittuun metsänhoitoon.

Tulosyksikkö	MAA- JA METSÄTILAT					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	123 450	100 000	100 000		100 000	100 000
Toimintamenot	-20 103	-36 300	-36 300		-36 300	-36 300
Toimintakate	103 347	63 700	63 700		63 700	63 700
Tilikauden ylij./alij.	98 776	60 043	60 775	1,2	60 775	60 775
Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023		Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna		Vastuutaho kunnassa	
kulttuuriperintö	Kunnan omistuksessa olevat metsät ja metsä- sekä maaalueet		Noudatetaan metsänhoitosuunnitelmaa ja hyvää metsänhoitotapaa, joka huomioi myös metsien virkistyskäytön			
ilmasto	Kunnan metsämaa sekä puuston hoito ja myyminen Kunnan maa- ja metsäomaisuus osana Hiilineutraalin kunnan ilmastokompensaatiota		Huomioidaan jatkuvapeitteinen metsänkasvatus Tehdään avohakkuut mahdollisimman pieninä alueina Huolehditaan hiiltä sitovan kasvuston ja puuston hyvinvoinnista			

MAKSULLINEN PALVELUTOIMINTA

Kunta omistaa kaksi lämpövoimalaa, joista Ruhalan lämmöntuotanto on pienentynyt emäntäkulun jäätyä tyhjilleen. Toiminta on ollut tuottoisaa. Visuvedelle on rakennettu alun perin neljän kerrostalon lämmitykselle mitoitettu hakevoimala. Tällä hetkellä kerrostaloista yksi on purettu, yhdellä on purkulupa ja yksi odottaa purkua, Lisähaastetta aiheutuu siitä, että lämmönjakohuone sijaitsee purettavassa kerrostalossa (A). Ympäristöhaittoja syntyy siitä, että voimala toimii vajaakäytöllä ja polttoaineen (hake) käyttö vaatii optimointia ja saattaa ilman optimointia aiheuttaa esim. nokihaittaa.

Maksulliseen palvelutoimintaan kuuluvat myös henkilönostin ja pakettiauto

Tulosyksikkö	MAKSULLINEN PALVELUTOIMINTA					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	77 119	61 300	113 221	84,7	113 221	113 221
Toimintamenot	-58 040	-78 845	-99 469	26,2	-99 469	-99 469
Toimintakate	19 078	-17 545	13 752	-178,4	13 752	13 752
Tilikauden ylij./alij.	-5 102	-40 083	-8 835	-78,0	-8 835	-8 835
Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna		Vastuutaho kunnassa		
Yrittäjyys ja elinkeinot	Tavoitteena on tuottaa palvelut kuntalaisille mahdollisimman paljon kunnan omia yrityksiä työllistäen.	Annettujen urakoiden määrä oman kunnan yrityksille ja muualta oleville yrityksille.		Tekninen osasto		
Kulttuuriperintö	Tavoitteena on tuottaa erilaiset palvelut ottaen huomioon mahdollisimman paljon kulttuuriperintöön liittyviä asioita.	Tuhottujen kulttuurikohteiden määrä suhteessa säästettyihin.		Tekninen osasto		
Koulutusmahdollisuudet	Mikäli koulutustarvetta tai –mahdollisuuksia ilmaantuu niihin tartutaan.	Työelämään ja koulutukseen sijoittuneiden lukumäärä.		Tekninen osasto		
Ilmasto	Toiminnassa pyritään ilmastoystävälliseen toimintaan.	Ei erillistä mittaria.		Tekninen osasto		
Hyvinvointi ja terveys	Toiminnassa pyritään suorittamaan erilaiset toimet mahdollisimman turvallisesti erilaisia suojavarusteita käyttäen.	Työtapaturmien määrä ja työonnellisuuden arviointi työntekijöittäin.		Tekninen osasto		

YLEISHYÖDYLLISET KIINTEISTÖT

Yleishyödyllisillä kiinteistöillä tarkoitetaan vuokraamattomia rakennuksia, joilla ei ole toimintaa ja joiden vuokra on sisäisenä vuokrana kohtuuttoman raskas.

Tähän yksikköön ovat kuuluneet

1. Vanha Lastenkoti
2. Viljamakasiini
3. Pyynikkilä
4. Santamäki
5. Kotiseutumuseo
6. Tuuhosen leirikeskus
7. Sekä purettava Visuveden A-talo

Näitä rakennuksia on seurattu yhteisryhmänä ja rakennusten ylläpito on jouduttu rahoittamaan verovaroin.

Rakennukset pyritään kuitenkin pitää käytössä ja käyttökelpoisina. Tavoite on ollut, että ainakin yksi tähän ryhmään kuuluva rakennus olisi saatu myytyä. Tämä ei ole vielä onnistunut.

Tulosityksikkö	YLEISHYÖDYLLISET KIINTEISTÖT					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	14 189	47 201	41 261	-12,6	41 261	41 261
Toimintamenot	-71 712	-228 215	-258 646	13,3	-258 646	-258 646
Toimintakate	-57 523	-181 014	-217 385	20,1	-217 385	-217 385
Tilikauden ylij./alij.	-77 125	-200 450	-230 577	15,0	-230 577	-230 577
Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna		Vastuutaho kunnassa		
Yrittäjyys ja elinkeinot	Tavoitteena on tuottaa palvelut kuntalaisille mahdollisimman paljon kunnan omia yrityksiä työllistäen.	Oman kunnan yrityksiltä saatujen urakkatarjousten määrä, kpl.		Tekninen osasto		
Kulttuuriperintö	Tavoitteena on tuottaa erilaiset palvelut ottaen huomioon mahdollisimman paljon kulttuuriperintöön liittyviä asioita.	Kulttuurikohteille tehtyjen kunnostustoimien määrä, kpl.		Tekninen osasto		
Ilmasto	Toiminnassa pyritään ilmastoystävälliseen toimintaan.	Ei erillistä mittaria.		Tekninen osasto		
Hyvinvointi ja terveys	Toiminnassa pyritään suorittamaan erilaiset toimet mahdollisimman turvallisesti erilaisia suojavarusteita käyttäen.	Työtapaturmien määrä (kpl) ja työhyvinvoinnin arviointi työntekijöittäin.		Tekninen osasto		

TILAKESKUS

Tilakeskus vastaa kunnan suoraa omistamien kiinteistöjen isännöinnistä pl. kiinteistöt, joita isännöi Ruoveden asunnot Oy.

Tässä kiinteistöryhmässä on sisälle ja ulos vuokrattuja kiinteistöjä sekä teollisuus- ja asuinkiinteistöjä. Tilakeskuksen tehtävä on sisäisten vuokrien määrittäminen.,

Kiinteistöjen kunto pyritään pitämään lainsäädännön vaatimassa tarkoituksen mukaisessa kunnossa. Tavoite on, että näiden rakennusten korjausvelka ei enää kasvaisi. Rakennusten vanhenevaa talotekniikkaa pyritään ennakolta uusimaan ja sähköisen huoltokirjan käyttöä pyritään näissä kiinteistöissä tehostamaan. Tavoite on, että näiden kiinteistöjen tulot kattavat kiinteistöjen pidosta syntyvät kulut. Tyhjat kiinteistöt ovat haasteena.

Tulosyksikkö	TILAKESKUS					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	2 131 881	2 103 145	2 305 748	9,6	2 305 748	2 305 748
Toimintamenot	-1 978 523	-1 621 387	-1 956 296	20,7	-1 971 216	-1 971 216
Toimintakate	153 358	481 758	349 452	-27,5	334 532	334 532
Tilikauden ylij./alij.	-638 959	-311 792	-456 912	46,5	-471 832	-471 832
Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023		Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna		Vastuutaho kunnassa	
Yrittäjyys ja elinkeinot	Tavoitteena on tuottaa palvelut kuntalaisille mahdollisimman paljon kunnan omia yrityksiä työllistäen.		Oman kunnan yrityksiltä saatujen urakkatarjousten määrä, kpl.		Tekninen osasto	
Kulttuuriperintö	Tavoitteena on tuottaa erilaiset palvelut ottaen huomioon mahdollisimman paljon kulttuuriperintöön liittyviä asioita.		Tuhottujen kulttuurikohteiden määrä suhteessa säästettyihin.		Tekninen osasto	
Koulutusmahdollisuudet	Mikäli koulutustarvetta tai –mahdollisuuksia ilmaantuu niihin tartutaan.		Työelämään ja koulutukseen sijoittuneiden lukumäärä.		Tekninen osasto	
Ilmasto	Toiminnassa pyritään ilmastoystävälliseen toimintaan.		Ei erillistä mittaria.		Tekninen osasto	
Hyvinvointi ja terveys	Toiminnassa pyritään suorittamaan erilaiset toimet mahdollisimman turvallisesti erilaisia suojavarusteita käyttäen.		Työtapaturmien määrä ja työonnettomuuden arviointi työntekijöittäin.		Tekninen osasto	

Ympäristölautakunnan alainen toiminta

KAAVOITUS

Tavoite on ollut, että keskeneräiset kaavat olisi saatettu päätökseen. Tuuhosen leirikeskuksen ranta-asemakaavan valmistelu on ympäristölautakunnan päätöksellä keskeytetty isojen infrakustannusten johdosta.

Laivarannan asemakaavan muutos on saatu valmiiksi vuonna 2022.

Viimeisimpänä kuntaa on työstänyt Murskemäen tuulivoimalaan liittyvä osallistumis- ja arviointisuunnitelman, josta syntyy painetta myös voimalaitoksia säätelevälle kaavoitukselle.

Vanhoja asemakaavoja on arvioitu työn ohessa tarpeen mukaan

Tulosyksikkö	KAAVOITUS					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	0		6 000	100,0	6 000	6 000
Toimintamenot	-46 567	-44 000	-43 000	-2,3	-43 000	-43 000
Toimintakate	-46 567	-44 000	-37 000	-15,9	-37 000	-37 000
Tilikauden ylij./alij.	-46 567	-44 000	-37 000	-15,9	-37 000	-37 000

RAKENNUSVALVONTA

Määrätavoitteet:

Rakennuslupien määrä pysynee edellisvuosien tasolla, mutta maailmantilanteen, elinkustannusten nousun ja rakennustarvikkeiden viime vuosien hinnan nousun vaikutukset näkyvät rakentamisessa viiveellä, joten lupamäärät voivat jäädä pienemmäksi vuonna 2023.

Laatutavoitteet:

Rakennusvalvonnassa jatketaan sähköisen asiointipalvelun ja sähköisen arkiston käyttöä. Pyritään lisäämään opastusta ja neuvontaa asiakkaille sähköisen asiakaspalvelun käytössä sekä päivittämällä internet-sivuja.

Pyritään kehittämään ja tehostamaan rakennusvalvonnan sisäisiä työvaiheita, mm. päivittämällä nykyisiä ohjelmistoja sekä kehittämällä toimintatapoja.

Taloudellisuustavoitteet:

Rakennusvalvonnan lupamaksuja korotettiin keväällä 2022. Pyritään korjaamaan kiinteistörekisterin tietoja resurssien mukaisesti, jotta saadaan virheistä johtuvia kiinteistöverotietoja korjattua.

Tulosyksikkö	RAKENNUSVALVONTA					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	56 751	80 000	80 282	0,4	80 282	80 282
Toimintamenot	-147 330	-161 692	-182 792	13,0	-182 937	-182 937
Toimintakate	-90 579	-81 692	-102 510	25,5	-102 655	-102 655
Tilikauden ylij./alij.	-90 579	-81 692	-102 510	25,5	-102 655	-102 655
Strateginen painopiste	Operatiivinen tavoite v. 2023		Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna		Vastuutaho kunnassa	
yrittäjyys ja elinkeinot	<i>Pyritään ohjeistamaan elinkeinopuolta pitämään ajantasaista tietoa paikallisista yrityksistä</i>		<i>Ei erillistä mittaria</i>		ympäristölautakunta	
kulttuuriperintö	<i>Kulttuuriperinnön huomioiminen vanhojen rakennusten osalta</i>		<i>Ei erillistä mittaria</i>		ympäristölautakunta	

	<i>noudattamalla kaavojen ja rakennussuojelun määräyksiä</i>		
koulutusmahdollisuudet	<i>Ympäristöpuolen ja rakennusvalvontaan liittyvien koulutuksien hyödyntäminen</i>	<i>Ei erillistä mittaria</i>	ympäristölautakunta
ilmasto	<i>Vihreän siirtymän ja energiatehokkuuden huomioiminen rakennushankkeissa</i>	<i>Ei erillistä mittaria</i>	ympäristölautakunta
hyvinvointi- ja terveys	<i>Ympäristö- ja rakennusvalvonnan työntekijöiden työhyvinvoinnista ja -terveydestä huolehtiminen</i>	<i>Poissaolomäärät</i>	ympäristölautakunta

YMPÄRISTÖNSUOJELU

Määrätavoitteet:

Ympäristölupien määrä pysynee samalla tasolla kuin 2022. Maa-aineslupahakemusten määrä todennäköisesti vähenee, sillä umpeutuvia lupia ei ole vuodelle 2023 eikä sopivia uusia ottoalueita ole.

Laatutavoitteet

Pyritään tehostamaan ympäristövalvonnan toimintaa ja palveluita sekä ennekoimaan mahdollisia naapurikiistoja. Muuttuva jätelaki lisää neuvonnan ja opastuksen tarvetta.

Taloudellisuustavoitteet:

Lupamäärien vähentyessä toiminnan tulot tulevat putoamaan.

Tulosyksikkö	YMPÄRISTÖNSUOJELU					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	52 358	34 000	35 500	4,4	35 500	35 500
Toimintamenot	-82 872	-74 784	-72 095	-3,6	-72 095	-72 095
Toimintakate	-30 514	-40 784	-36 595	-10,3	-36 595	-36 595
Tilikauden ylij./alij.	-30 514	-40 784	-36 595	-10,3	-36 595	-36 595
Strateginen painopiste MALLI	Operatiivinen tavoite v. 2023		Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna		Vastuutaho kunnassa	
yrittäjyys ja elinkeinot	<i>Ympäristölupien, rekisteröintien sekä ilmoitusmenettelyiden viivytyksetön käsittely</i>		<i>läpimenoajat</i>		ympäristölautakunta	
kulttuuriperintö	<i>Kulttuuriperintökohteiden sekä luonnonmuistomerkkien huomioiminen luvitusten yhteydessä</i>		<i>ei erillistä mittaria</i>		ympäristölautakunta	
koulutusmahdollisuudet	<i>Osallistuminen moni-</i>		<i>koulutuspäivien lukumäärä</i>		ympäristölautakunta	

	<i>puolisesti alan koulutuksiin. Lähikoulutukset palautuneet valikoimiin</i>		
ilmasto	<i>Hinku-kunnaksi liittymisen vaatii ilmastonäkökohdan kaikkeen kunnan toimintaan. Hiilineutraalisuus tavoitteena</i>	<i>ei erillistä mittaria, mutta co2 ekt huomioitava ja seurattava kehityssuuntaa</i>	ympäristölautakunta
hyvinvointi- ja terveys	<i>Varovaisuus maastossa, tapaturmien enkäisy ja suojavälineiden käyttö sekä henkinen resilienssi</i>	<i>sairauspoissaolot</i>	ympäristölautakunta

Osasto	TEKNINEN OSASTO YHTEENSÄ (ilman vesihuoltolaitosta)					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	2 521 310	2 497 536	2 753 902	10,3	2 753 902	2 753 902
Toimintamenot	-3 427 277	-3 316 700	-3 879 619	14,9	-3 885 709	-3 885 709
Toimintakate	-905 967	-819 164	-1 125 717	28,0	-1 131 807	-1 131 807
Tilikauden ylij./alij.	-2 096 018	-1 962 594	-2 221 361	9,8	-2 227 451	-2 227 451

VESIHUOLTOLAITOS

Vesilaitos

Määrätavoitteet:

Tavoitteeksi on asetettu mahdollisimman häiriötön veden jakelu, jossa veden myynnin määrä on suuri ja asiakkaille aiheutuvat veden jakeluhäiriöiden seuraukset ovat mahdollisimman vähäiset. Mahdollisten häiriötilanteiden varalle on hankittu Keypro Huoltotiedotus -palvelu, jonka avulla tavoitetaan karttapohjaan määritelty asiakasryhmä ääni- ja tekstiviestillä.

Laatutavoitteet:

Laatutavoitteena on toimittaa kunnan vesilaitokselta asiakkaille joka hetki sosiaali- ja terveysministeriön ohjeistuksen mukaisesti laatuvaatimukset ja -tavoitteet täyttävää talousvettä. Laatutavoitteita seurataan vesilaitoksen tarkkailuohjelman mukaisesti.

Taloudellisuustavoitteet:

Taloudellisuustavoitteena on kattaa vesilaitoksen taksan ja palvelumaksuhinnaston mukaisilla tuloilla vesilaitoksen menot pääomakustannuksineen sekä tuottaa sijoitetulle pääomalle kohtuullinen tuotto.

Viemärlaitos

Määrätavoitteet:

Tavoitteeksi on asetettu jätevesien ylivuodon johtaminen puhdistamolle. Vanhimpien runkoviemäriin ja pumppaamojen saneeraaminen tukee asetettua tavoitetta.

Laatutavoitteet:

Laatutavoitteena on päästä niin häiriöttömään ja toimintavarmaan puhdistustulokseen, että ympäristöluvan velvoitteet jatkuvasti saavutetaan.

Taloudellisuustavoitteet:

Taloudellisuustavoitteena on lähivuosina kattaa viemärlaitoksen taksan ja palvelumaksuhinnaston mukaisilla tuloilla vesilaitoksen menot pääomakustannuksineen

VESIHUOLTOLAITOS						
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	554 943	563 200	540 850	-4,0	540 850	540 850
Toimintamenot	-470 447	-374 321	-384 197	2,6	-384 197	-384 197
Toimintakate	84 497	188 879	156 653	-17,1	156 653	156 653
Tilikauden ylij./alij.	-43 119	41 008	53 546	30,6	53 546	53 546
Strateginen painopiste MALLI	Operatiivinen tavoite v. 2023		Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna		Vastuutaho kunnassa	
yrittäjyys ja elinkeinot	Vesihuoltolaitoksen toiminnassa pyritään työllistämään paikallisia toimioita hankintaohjeen mukaisesti.		Hankkeiden määrä		Yhdyskuntatekniikan päällikkö	
kulttuuriperintö						
koulutusmahdollisuudet	Vesihuoltolaitoksen henkilökunnan koulutusta tehostetaan.		Koulutuspäivien lukumäärä (kpl)		Yhdyskuntatekniikan päällikkö	
ilmasto	Vesihuoltolaitoksen ympäristöluvan määräämät luparajat eivät ylity.		Viranomaisvalvonnan raportit		Yhdyskuntatekniikan päällikkö	
hyvinvointi- ja terveys	Vesihuoltolaitoksen toiminta ei vaaranna kansalaisten hyvinvointia tai terveyttä.		ei erillistä mittaria		Yhdyskuntatekniikan päällikkö	

5.4.1 VESIHUOLTOLAITOS (TASEYKSIKKÖ) TALOUSARVIO 2023

RUOVEDEN KUNNAN VESILAITOS			
RAHOITUSLASKELMA			
	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan rahavirta			
Liikelyijäämä	30000	30000	30000
Poistot ja arvonalentumiset			
Rahoitusuotot ja -kulut	0	0	0
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-25000	-25000	-25000
Rahoitusosuudet investointimenoihin			
Toiminnan ja investointien rahavirta	5000	5000	5000
Rahoituksen rahavirta			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille			
Lyhtyaikaisten lainojen muutos kunnalta			
Lyhtyaikaisten lainojen muutos muilta			
Rahoituksen rahavirta	0	0	0
Vaikutus mksuvalmiuteen	5000	5000	5000
Rahavarat 31.12.	70000	75000	80000
Rahavarat 1.1.	65000	70000	75000
Rahavarojen muutos	5000	5000	5000

5.5 KUNNANHALLITUS/RAHOITUS

Tulosityksikön talousarvioon sisältyvät toimintatuloina pääomavuokratulot ja muut myyntituotot. Tilikauden yli- /alijäämässä ovat mukana verotulot, valtionosuudet, muut rahoitusuotot ja korokulut.

Tulosityksikkö	KUNNANHALLITUS/RAHOITUS					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos %	TS 2024	TS 2025
Toimintatulot	88 996	94 596	102 107	7,9	102 107	102 107
Toimintamenot	-7 976	-8 000	-8 000	0,0	-8 000	-8 000
Toimintakate	81 019	86 596	94 107	8,7	94 107	94 107
Tilikauden ylij./alij.	31 571 484	31 578 549	12 274 707	-61,1	12 274 707	12 274 707

5.6 RUOVEDEN KUNTA, SUUNNITELMAKAUDEN TULOSLASKELMA

RUOVEDEN KUNTA JA VESIHUOLTOLAITOS, SUUNNITELMAKAUDEN TULOSLASKELMA					
Ulkoinen/sisäinen					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Myyntituotot	2816	2645	2111	2322	2322
Maksutuotot	204	156	157	160	163
Tuet ja avustukset	464	394	432	340	350
Muut toimintatuotot	2158	2266	2398	2494	2594
Toimintatuotot	5642	5461	5098	5316	5429
Palkat ja palkkiot	-5534	-6010	-5849	-5966	-6085
Henkilösivukulut	-1866	-1858	-1478	-1508	-1538
Palvelujen ostot	-24935	-26561	-4842	-4745	-4603
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1836	-1675	-1804	-1768	-1715
Avustukset	-551	-759	-789	-710	-696
Muut toimintakulut	-1279	-1230	-1234	-1222	-1209
Toimintakulut	-36001	-38093	-15996	-15918	-15846
Toimintakate	-30359	-32632	-10898	-10602	-10417
Kunnan tulovero	13248	13104	6670	6330	6543
Kiinteistövero	2279	1904	1954	1977	1977
Osuus yhteisöveron tuotosta	2056	1899	1674	1525	1582
Verotulot	17583	16907	10298	9832	10102
Valtionosuudet	14032	14648	1978	1851	1698
Korkotuotot	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	163	96	54	97	99
Korkokulut	-19	-150	-141	-145	-150
Muut rahoituskulut	-182	-10	-10	-10	-10
Rahoitustuotot ja -kulut	-38	-64	-97	-58	-61
Vuosikate	1218	-1141	1281	1023	1322
Suunnitelman mukaiset poistot	-1373	-1359	-1276	-1250	-1225
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-1373	-1359	-1276	-1250	-1225
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-155	-2500	5	-228	96
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	33	42	33	33	33
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-122	-2458	38	-195	129

INVESTOINTIOSA

6. INVESTOINNIT KUSTANNUSPAIKOITTAIN 2023 – 2025

Investointiohjelma 2023 Investointisuunnitelma 2024 - 25	Investointisuunnitelma 17.9.2022 KV seminaari x.10.2022 Tekninen lautakunta 15.11.2022 Kunnanhallitus 28.11.2022 Kunnanvaltuusto 12.12.2022		
	2023	2024	2025
ASUNTO-OSAKKEET JA ARVOPAPERIT	0	0	0
Osakkeet	0	0	0
IRTAIN OMAISUUS	20 000	0	0
ICT-investoinnit	20 000		
TALONRAKENNUS	1 645 500	2 680 000	530 000
SoTe-palveluiden rakennukset			
Paloasema	100 000	2 300 000	
SoTe palvelujen tilamuutokset	150 000		
Nurmela, Luottola ja kunnantalo lukitus	17 000		
Lämmitystavan muutos, Visuvesi	100 000		
Nurmelan peruskorjaus	500 000		
Luottola yläkerran peruskorjaus + ilmalämpöpumppu	30 000		
Kulttuuriparantola	21 000		
Museon kunnostus (avustus omakustannus)	20 000		
Puukoulun peruskorjaus	35 000	350 000	500 000
Talonrakennuksen yleiset investointi- ja energiansäästökohteet	75 000		
Omatoimikirjasto	20 000		
Omatoimikirjasto rakenteelliset muutostyöt (esim ovet)	20 000		
Koulut ja päiväkodit			
Yhtenäiskoulu loisteputkivalaistuksen uusiminen, energiansäästö HINKU	30 000	30 000	30 000
Yhtenäiskoulun sähkökellojärjestelmä	10 000		
Oivansalin äänieristys	7 500		
Tietotekniikka ja äänentoisto koko koulussa	10 000		
Muut rakennukset			
Polin IV-kone remppa 1	350 000		
Pyynikkilän kunnostustyö	20 000		
Laivarannan huoltorakennuksen uusimissuunnittelu ja pohjatyö	70 000		
Laivarannan poijujen uusiminen B ja C laiturit	25 000		
4-halli sadevesijärjestelmä	10 000		
Vinsanvillan sähköliittymä	25 000		
JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS	330 000	500 000	200 000
Aluerakentaminen			
Keskustan liikennejärjestelyt		200 000	100 000
Laivarannan alueinvestointi	100 000		
Linja-autoasema ja tori		200 000	
Hyvinvointipuisto: Maanhankinta, alueinvestoinnit koulun, varhaiskasvatuksen ja liikunnan tarpeisiin.	30 000		
Kadunrakennus			
Asfalttoinnit/kausisaneeraus	100 000		
Kadunrakennus			
Urheilutien ja Kuruntien kiertoliittymä (kunnan osuus 50%)			
Led valot	100 000	100 000	100 000
VESIHUOLTOLAITOS	100 000	0	0
Keskustan viemärisaneeraus	75 000		
Saostuskemikaalialtaan saneeraus	25 000		
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	2 095 500	3 180 000	730 000

7. RAHOITUSLASKELMAT 2021 – 2025

VUOVEDEN KUNTA JA VESIHUOLTOLAITOS, SUUNNITELMAKAUDEN TULOSLASKELMA					
ULKOINEN/SISÄINEN					
	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Vuosikate	1218	-1141	1281	1023	1322
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-48	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	1170	-1141	1281	1023	1322
Investointimenot	-860	-1484	-2095	-3180	-730
Investointihyödykkeiden luovutustulot	49	0	0	0	0
Investointien rahavirta	-811	-1484	-2095	-3180	-730
Toiminnan ja investointien rahavirta	359	-2625	-814	-2157	592
Antolainasaamisten lisäykset	-9	-31	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	105	27	58	27	0
Antolainoituksen muutokset	96	-4	58	27	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	1000	1000	1800	2000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1342	-1093	-743	-707	-600
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1495	1200	-1300	2100	-1500
Lainakannan muutokset	-2837	1107	-1043	3193	-100
Maksuvalmiuslainan lisäys	266	672	2299	0	0
Maksuvalmiuslainan vähennys	0	0	0	-1063	-492
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	4	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0
Saamisten muutos	-1473	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	2385	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	916	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-1559	1775	1314	2157	-592
Rahavarat 31.12.	2850	4625	5939	8096	7504
Rahavarat 1.1.	4050	2850	4625	5939	8096
Rahavarojen muutos	-1200	1775	1314	2157	-592

8. TILI- JA VASTUUVELVOLLISET VUODELLE 2023
RUOVEDEN KUNTA

Osasto	Käyttötalous- kustannuspaikat	Investointi- kustannuspaikat	Vastuuhenkilö(t)
Hallinto- ja talous- osasto, sosiaali- ja terveyspalvelut	1003, 2004	911100-971100	Kunnanjohtaja Toni Leppänen Hallintojohtaja Ville Happonen
Sivistysosasto	3004		Sivistysjohtaja Aila Luikku
Varhaiskasvatus	3170		Varhaiskasvatusjoh- taja Anna-Maija Vehkaoja
Ruoveden yhtenäis- koulu	3211		Rehtori Rosario Fina
Pekkalan koulu	3214		Koulunjohtaja Hanna Juurakko
Visuveden koulu	3215		Koulunjohtaja Tea Mäkipere
Kirjasto	3222		Kirjastonjohtaja Outi Ylinen
Tekninen osasto	4006	911100-971100	Tekninen johtaja Marja Rantanen
Vesihuoltolaitos	Taseyksikkö		Yhdyskuntatekniikan päällikkö, vesilaitok- sen johtaja Stefan Hirvelä

ERILLISTÄ TAUSTA-AINEISTOA

9. KUNTAKONSERNI

RUOVEDEN KUNTAKONSERNI

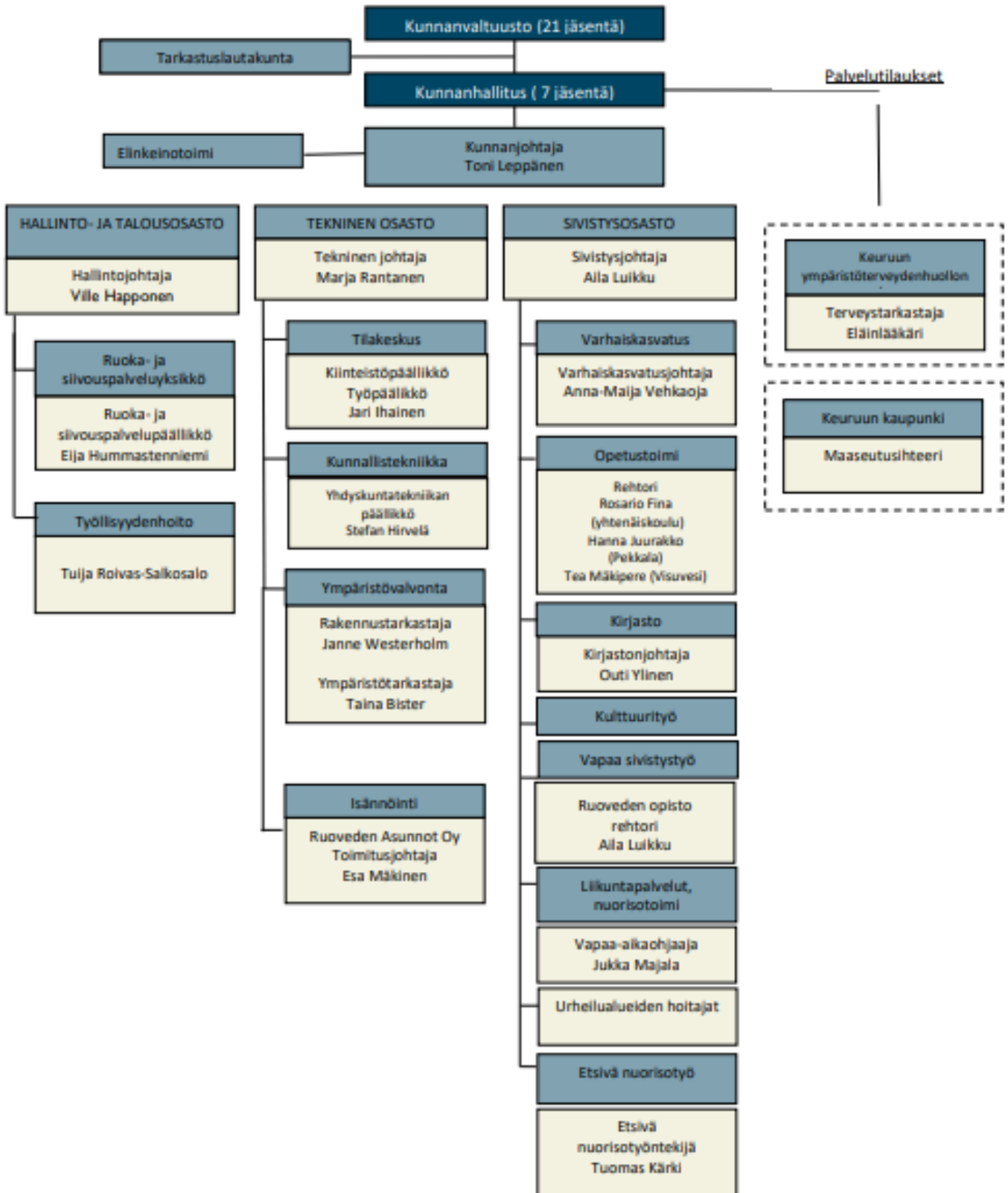
1.1.2023

Ruoveden kunta

Ruoveden Asunnot Oy	100,00	%
Ruoveden Haapasaaren kiinteistö Oy	100,00	%
Ruovesi Areena Oy	64,99	%
Asunto Oy Ruoveden Veteraanitalo	35,27	%
Kirkkokankaan Liiketalo Oy	43,00	%
Asunto Oy Kirkkokangas	24,55	%
Oy Runoilijan tie	14,31	%
Asunto Oy Koukkuharju	13,54	%
Asunto Oy Ruoveden Sahahovi	10,28	%
Asunto Oy Ruoveden Mäntylähde	8,60	%
Asunto Oy Kautunkartano	6,60	%
Asunto Oy Ruoveden Makasiinirinne	4,00	%
Pirkanmaan Jätehuolto Oy	1,61	%
Sastamalan koulutukuntayhtymä	1,24	%
Pirkanmaan liitto	1,16	%
Tredu-kiinteistöt Oy	0,21	%

10. Organisaatiokaavio

11. OPPILASTILASTOT JA ENNUSTEET

Yhtenäiskoulun esiopetus ja 1-9 luokat

Lukuvuosi	Esiopp.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	YHTEENSÄ	ILMAN ESIOPP.
2016-17	32	23	25	24	31	27	30	41	56	44	333	301
2017-18	23	33	24	29	24	33	28	43	40	56	333	310
2018-19	17	25	35	29	28	27	33	39	42	41	316	299
2019-20	17	17	23	34	28	30	27	45	38	41	300	283
2020-21	17	17	15	25	34	29	27	31	45	38	278	261
2021-22	27	17	17	15	25	34	29	36	31	45	278	251
2022-23	25	23	16	15	17	26	33	38	37	28	258	233
2023-24	18	26	23	16	15	17	26	41	38	37	257	239
2024-25	12	18	26	23	16	15	17	34	41	38	240	228
2025-26	16	12	18	26	23	16	15	22	34	41	223	207
2026-27	12	16	12	18	26	23	16	28	22	34	207	195
2027-28	19	12	16	12	18	26	23	30	28	22	206	187

Pekkalan koulun oppilasmääräennuste

Lukuvuosi	Esiopp.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	YHTEENSÄ	ILMAN ESIOPP.
2016-17	4	5	7	3	7	6	8	40	36
2017-18	3	5	5	6	3	7	5	34	31
2018-19	2	3	5	5	7	3	8	33	31
2019-20	5	2	3	5	5	6	3	29	24
2020-21	6	4	2	3	5	5	5	30	24
2021-22	5	6	4	2	3	4	5	29	24
2022-23	5	5	5	5	2	3	4	29	24
2023-24	2	5	5	5	5	2	3	27	25
2024-25	1	2	5	5	5	5	2	25	24
2025-26	4	1	2	5	5	5	5	27	23
2026-27	6	4	1	2	5	5	5	28	22
2027-2028	2	6	4	1	2	5	5	25	23

Visuveden koulun oppilasmääräennuste

Lukuvuosi	Esiopp.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	YHTEENSÄ	ILMAN ESIOPP.
2016-17	4	6	3	4	6	4	8	35	31
2017-18	6	5	6	3	3	5	4	32	26
2018-19	5	6	5	6	4	3	6	35	30
2019-20	10	4	6	5	6	4	4	39	29
2020-21	9	9	4	7	5	6	4	44	35
2021-22	3	9	9	4	7	5	6	41	40
2022-23	6	4	9	8	3	5	5	40	34
2023-24	6	6	4	9	8	3	5	41	35
2024-25	3	6	6	4	9	8	3	39	36
2025-26	1	3	6	6	4	9	8	37	36
2026-27	1	1	3	6	6	4	9	30	29
2027-28	0	1	1	3	6	6	4	21	21